

Komunikatas apie M. Krupavičiaus ir St. Lozoraičio susitarimą ir nesutarimą Romoje

1953 m. birželio 18-24 d. Lietuvos laisvinimą liečiančiais klausimais įvyko eilinis pasitarimas tarp diplomatinės šefo S. Lozoraičio ir Vliko pirmininko M. Krupavičiaus, dalyvaujant Vykdamosios Tarybos pirmininkui K. Zalkauskiui ir Lietuvos ministeriui prie šv. Sosto S. Girdvainiui. Šio pasitarimo metu buvo tartasi šiais klausimais:

1. Ryšium su Sovietų vykdomu manevru, siekiančiu užmigdyti pasaulio budrumą, taip pat su numatoma Bermudos ir eventualia 4 konferencija, buvo nustatyta, kurių žygių turi imtis Lietuvos laisvinimo veiksniai Nepriklausomos Lietuvos atstatymo byloje.

2. Buvo apsvarstyta su min. S. Lozoraičiu Vliko paruoštas ir Baltų Tarybos priimtas memorandumas, skiriamas JTO priklausančioms ir kitoms valstybėms, Lietuvos, Estijos ir Latvijos laisvinimo reikalui.

3. Iš diplomatų ir Vliko atstovų buvo sudaryta komisija paruošti medžiagai, reikalingai ginant Lietuvos nepriklausomybę. Sutarta, kad min. S. Lozoraitis ateinančio mėnesio bėgyje sušauks tos komisijos pirmąjį posėdį.

4. Numatyta, kad būtų parengiama sušaukti lietuvių politinę konferenciją JAV š.m. lapkričio mėn., ir aptarta jos apimtis bei uždaviniai.

5. Buvo aptarti ir kiti LDŠ ir Vliko bendradarbiavimo klausimai. Visais tais klausimais buvo pasiektas susitarimas.

6. Dėl numatomų skyrimų

neoficialių atstovų prie vyriausybių, kur nėra Lietuvos diplomatinė atstovybių, pasireiškė nuomonių skirtumai. Tuo tarpu, kai min. S. Lozoraitis laikosi nusistatymo, kad tokių neoficialių atstovų skyrimas priklausau išimtinai jam, Vliko VT pirmininkai mano, kad tokių atstovų skyrimas, remiantis antruoju Reutlingeno susitarimu dėl LDŠ ir Vliko bendradarbiavimo užsienio politikos srityje, turi būti daromas LDŠ ir Vliko pirmininkui susitarus. Šis klausimas bus praneštas Vlikui ir diplomatams.

7. Sekantis Vliko pirmininko ir LDŠ pasitarimas numatomas š.m. liepos mėn.

M. Krupavičius
S. Lozoraitis

JOSEPH LANIEL, naujas Prancūzijos ministeris pirmininkas.

Churchillio liga diplomatinė?

Bermudo konferencija atidėta; bus Washingtono

Londonas. — Du žmonės staiga sustabdė įsibėgėjusį politikos vežimą. Nelaukti mažosios Korejos prezidento Rhee žygiai sustabdė paliaubų pasirašymą. Dabar nelauktai paskelbta Churchillio liga atidėta Bermudos konferencijai.

Gydytojai paskelbė, kad 78 metų min. pirm. Churchillis pervargo ir reikalingas bent mėnesį pasitraukti nuo viso valstybinio darbo. Tokiu būdu Bermudos konferencija, numatyta liepos 8, atidėdama mažiausiai mėnesiui.

Nors Londonas skelbė, kad Churchillio liga neturi politinių priešasčių, tačiau spauda vadiną ją diplomatinę. Churchillio

politinė kryptis, pultis į glėbį Maskvos ir Kinijos komunistams jau padarė žalos Europai. De Gasperi nurodė, kad Italijos rinkimuose Churchillio kalba labai padrašinusi komunistus. Dabar artėja Vokietijos rinkimai. Laukiama, kad Churchillio paskelbtos mintys padrasins tas grupes, kurios siekia bendradarbiauti su Sovietais. Toliau spauda nurodo, kad Churchillio pareiškimai dėl prez. Rhee silpnina vakariečių pozicijas.

Kol Vokietijoje rinkimai nepraėjo, kol Korejos reikalai neišspręsti, neverta demonstruoti Bermudos konferencijoje ne-

vieningumo, kuris yra tarp Churchillio ir Amerikos nusistatymo. Geriau tada Churchillui susirgti ir konferenciją atidėti.

PRIEŠ BERMUDĄ — WASHINGTONO KONFERENCIJA

Churchillis pasiūlė dar prieš Bermudos konferenciją sušaukti trijų valstybių užsienio reikalų konferenciją. Ji turėtų būti Washingtono ateinančią savaitę.

Min. pirmininko pareigose atstogaujantį Churchillį pavaduoja kancleris Butleris.

Ir De Gaullistai vyriausybėje

Paryžius. — Po 37 dienų Prancūzija vyriausybę vėl turi. Jos pirmininkas Joseph Laniel, 63 metų, pramonininkas, iš vadinamųjų "nepriklausomųjų" grupės. Jo vyriausybėje 22 žmonės. Iš buvusios Mayerio vyriausybės tepaėmė tik 4, tarp jų Bidault užsienio reikalams. Pirmusyk įeina 4 ministrai iš buv. de Gaulle partijos. Kad rimčiau atrodytų, įtraukti 6 buvę min. pirmininkai. O rimtumą reikia, nes prez. Auriol pasakė, jog Prancūzijos prestižas užsieniuose kritęs dėl to, kad kiekvienas prancūzas yra atskira partija.

Garsūs pažadai ir tylūs suiminėjimai

Berlynas. — Sovietų kariuomenė iš gatvių pasitraukia iš savo stovyklas. Jų sargybas vėl perima liaudies milicija. Kai kuriuose miestuose panaikintas draudimas vaikščioti naktim. Berlyne sutrumpintas draudimas — nuo 11 vakaro iki 3 ryto. Kom. vyriausybė stengiasi laimėti gyventojų mases, skelbdama, kad smulkiesiems savininkams bus gražintos dirbtu-

vės ir ūkiai. Halleje paleista iš kalėjimo 600, kurie buvo suminti už priešingąsi kolektyvizacijai.

Partija rengia mitingus, kuriuose reiškiamas pritarimas vyriausybei. Nuschke paskelbė, kad jo partija CDU prisiima atsakomybę drauge su komunistine partija SED už klaidas, kurios privedė prie riaušių.

Tuo tarpu tai tik žodžiai gyventojams raminti, o tyлом policijos šefas Zaisseris suiminėja visus "kaltuosius" ir įtariamuosius.

Amerikos biudžetė 9 milijardų skylė

Washingtonas. — Sen. Tafas pareiškė, kad finansinius metus vyriausybė baigs birželio 30 apie su 9 milijardais nuostolio.

Nuostoliai tokie dideli dėl to, kad pajamos buvo mažesnės 3 milijardais, nei Trumano buvo numatyta. Nebūsią galima suvesti galų su galais nei iki 1954 metų liepos 1. Ir tada bus kokie 7 milijardai deficito.

CHURCHILLIO DEMESIUI

Londonas. — Maskvos radijas kalbėjo, kad Britanija gali išvengti ūkinio sunkumo, jei ji stiprins prekybą su kom. Kinija ir kitais komunistiniais kraštais. Jie esą pasiryžę pasiūlymus priimti palankiai.

Austrišos vyriausybė paskelbė, kad Sovietai pažadėjo paleisti 600 austrų karo belaisvių. Austrai jų pasigenda dar 1000.

TVANAS JAPONIJOJE

Japonija. — Po šešių dienų nenutrūkstamo lytaus Japonijos saloj Kyushu šiaurinė jos dalis, didumo kaip New Jersey valstybė, virto ištisu ežeru, iš kurio tik kalnų viršūnės kyšo. Žuvusių ir dingusių priskaitoma apie 2000.

Bonnos vyriausybė skubiai pasiuntė maisto produktų už 10 mil. DM badaujančiam rytų Vokietijai.

Sovietai Balkanų nesugundys

Sofija. — Sovietinės "taikos ofenzivos" pora naujų ženklų. Vienas per Bulgariją, kurį pranešė JT sekretoriui (nors Bulgarija ir nedalyvauja JT), kad ji norinti susitarti su Graikija dėl pasienio klausimų. Pati So-

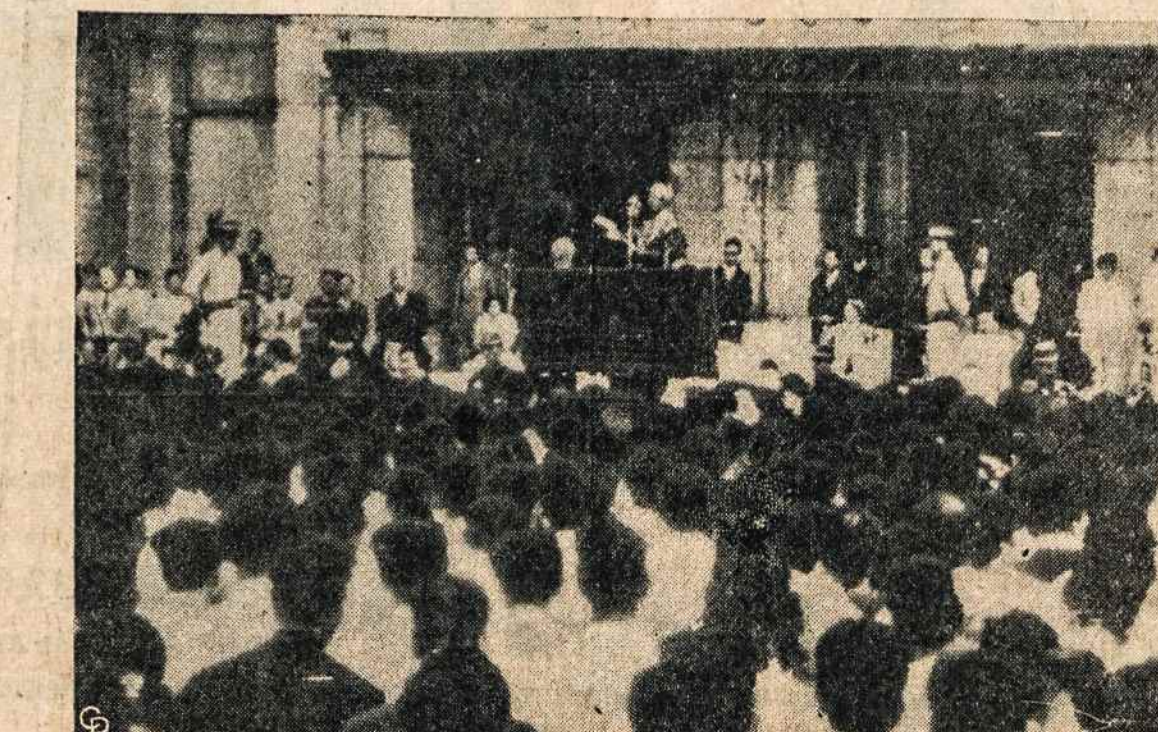
vietų Sąjunga taip pat pasiskelbė norinti sutarties su Graikija.

Spėjama, kad šiais žygiais Sovietai nori sutarimo su Balkanų (Turkijos, Graikijos ir Jugoslavijos) apsaugos sutartį. Tos trys valstybės dabar bendrai paskelbė, kad jų sumanymo niekas nesutrukdys.

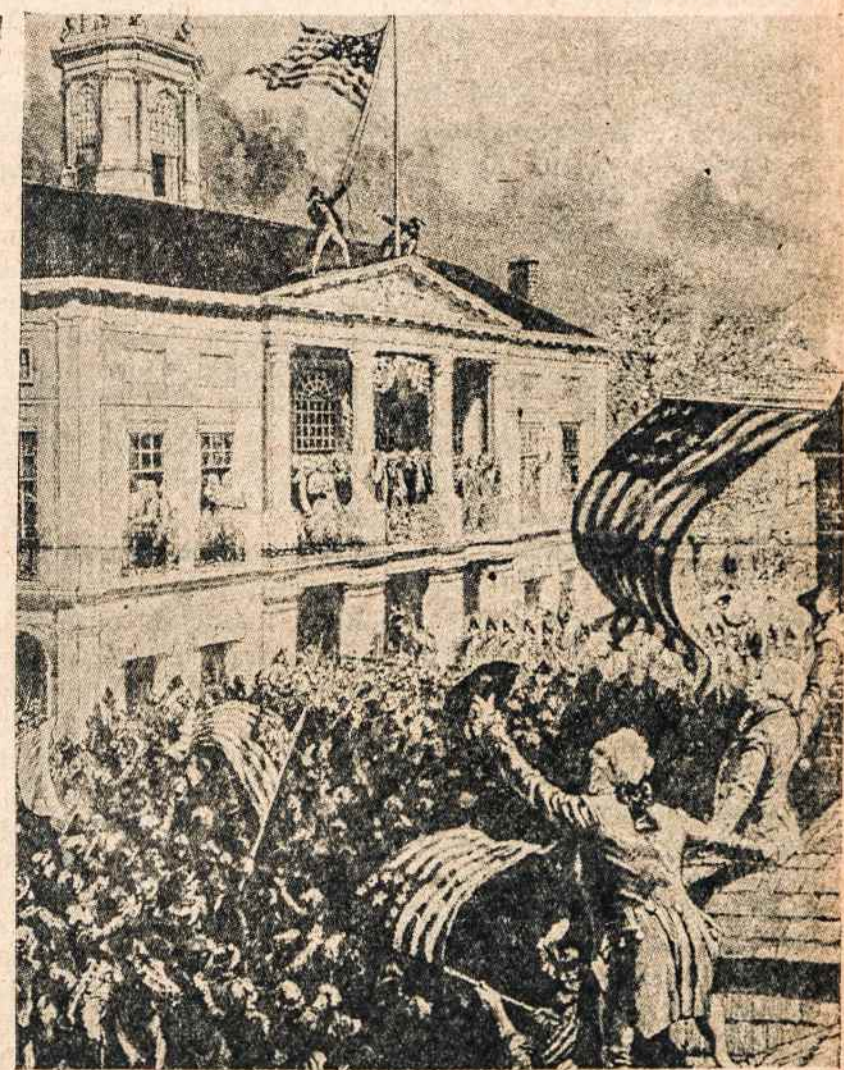
Kitas žygis — mažojoje Albanijoje, kurioj neseniai buvo riaušės, įsakyta atleisti gyventojams varžtus.

ATEJO IR LATVIJOS EILE

Maskva. — Maskvos radijas apkaltino dabar tais pačiais nusikaltimais Latvijos komunistų partiją, kaip prieš savaitę buvo padaręs su Lietuvos komunistais. Iš eilės tai jau ketvirtas kraštas, pradėjus nuo Gruzijos ir Ukrainos.

PREZIDENTAS SYGMAN RHEE aiškina 300,000 miniai, susirinkusiai Seule prie jo rūmų, kad jo nusistatymas yra raudoniesiems nenusileisti.

JURGIO VASINGTONO pirmoji priesaika kaip JAV prezidento 1789 m. balandžio 30 d.

KUR YRA IŠDAVIMAS?

Amerikinė spauda mano kitaip nei anglai

Žmogus, apie kurį šiandien daugiausia kalbama, yra tolimasis Rhee. Juo daugelis nepatikinti. Bet tame nepasitenkime aiškios dvi srovės: europinė ir amerikinė. Europinė su britais prieky vadina Rhee išdaviku. Britų parlamente buvo siūloma jį areštuoti. Net Korejos komunistų radijas nėjo taip toli, tereikalavdamas nušalinti Rhee iš prezidentų. Britų spaudoje jis vadinamas sabotažniku, orientalinu despotu, žuliku, bepročiu...

Amerikinė srovė lygiai nenori karo. Lygiai siekia paliaubų. Bet prez. specialus atstovas Robertsonas pasakė: norim to pat kaip ir Rhee, bet nesutariam dėl priemonių. Jis ir stengiasi susiprast. Amerikinė spauda ima taip pat labiau Rhee suprasti.

Santūrusis N. Y. Times dėl belaisvių paleidimo, (ką britai vadina "išdavimu") sako, jog belaisvių paleisti reikėjo jau prieš dvejus metus, nes jie buvo pripažinti politiniais pabėgėliais — po to, kai jie buvo apklausti, ar jie nori grįžti pas komunistus.

N. Y. Herald Tribune sustojo prie kaltinimo išdavimu, kurį metė prezidentui Rhee ir Churchillis ir JT oficiali nota. Už tą žodį Churchillui parlamentas kelė ovacijas. O amerikinio laikraščio publicistas D. Lawrence sustojo prie kląsimo, kas gi yra "išdavimas" ir ar nekalbina kitų išdavimu tie, kurie patys nešioja kaktose išdavimo dėmę.

Ar nebuvo išdavimas, klausia publicistas, kada Korejos karu metu Britanijos vyriausybė siuntė kaučuką Sovietams? Ar nebuvo išdavimas reikalauti, kad sąjungininkų lėktuvai užpuolusiu prieš lėktuvų nepersiektojų iki jų pakilimo bazės?

Ar nebuvo išdavimas, kai su Korejos karu Britų vyriausybė pasiskubino užmegzti diplomatinis santykius su raudonąja Kinija, nors JT ją buvo pasmerkusios kaip agresorių?

Ar nebuvo išdavimas, kada JT narys Sovietų Sąjunga (kaip ji prisipažino) amunicija ir ginklais rėmė raudonąją Kiniją ir šiaurės Koreją, kurias JT buvo pasmerkusios kaip agresorius? Tik ar tada Amerikos, Anglijos, Prancūzijos vyriausybės buvo pasiuntusios Maskvai protesto notas dėl jos išdavimo? O gal didžiosios vyriausybės išdavimo žodį tevertuoja tik prieš mažasias drąsias tautas?

Ar nėra išdavimas, kada JT savo 1950 m. spalio 7 rezoliucija suvedžiojo pietų Koreją priimti baisias aukas, o dabar išsiaiškina rezoliuciją kitaip ir jau atsisako karinėm priemonėm siekti Korejos sujungimo?

Churchillui, kuris sakė reikiant daugiau kariuomenės siųsti į Koreją "tvarkai atstatyti", laikraštiniškai su ironija primena: tik prieš kelis mėnesius Amerikos opinija reikalavo iš Britų daugiau kariuomenės kovai su komunistais; dabar jie nori didinti jėgas kovai prieš kariuomenę to žmogaus, kuris iki paskutiniosios laikosi prieš komunistinį išdavimą ir kuris pasiryžęs vienas kovoti vardan savo krašto nepriklausomybės...

Suminėtos mintyse iš naujo pajuntam rungtynes tarp vakarinių sąjungininkų dėl dvejopų politikos kelių — vadina mojo realistinio ir idealistinio. Pirmasis siekia šio momento naudą. Antrasis nori, kad tarpvalstybiniai santykiai būtų tvarkomi principais — teisingumo, laisvės, lygybės principais. Amerikiečiai buvo stipriausiai antrojo kelio atstovai. Bet realistai britai juos lenkia lenkia nuslysti nuo principų, eiti į kompromisus ir dėtis į "juodosios politikos biržą", kurioje leidžiami iš varžytinių žmonių, tautos, rasės.

Amerikinės spaudos balsas tokiu momentu yra ženklas, kad Amerikos opinija stengiasi atsitiesti į tą kelią, kuriame Amerika buvo ir tegali likti galinga.

Clarkas siūlė pasirašyti paliaubas, komunistai atsakinėja patrankom

Koreja. — Gen. Clarkas pasiuntė laišką komunistams, siūlydamas tuojau pasirašyti paliaubų sutartį ir sustabdyti kovas lig šiol sutartomis sąlygomis. Laiške pažymėjo, kad gražinti paleistų belaisvių jis nebegali, nors jis ir toliau tai stengsis daryti. Pietų Korejos vyriausybė jis stengsis pritraukti, kad bendradarbiautų paliaubas vykdant. Komunistų radijas pranešė, kad Clarko laiškas nėra priimtinas; jis nesąs nuoširdus ir neduodas garantijų dėl pietų Korejos elgesio ateity.

Prez. Rhee dėl to laiško nieko nepasakė. Tačiau jo žmonės atsiliepė, kad be pietų Korejos pritarimo paliaubos neįmanomos.

Specialus atstovas Robertsonas jau penkis pasitarimus turėjo su Rhee. Apie naujus susitarimus nepranešama. Tačiau nėra lengva jiems susikalbėti, jei prez. Rhee per radiją pasakė, jog jis mieliau tartųsi su gen. MacArthuru ar van Fleetu.

Tuo tarpu fronte siaučia žiaurios kautynės, kuriose siautėja kiniečių artilerija kaip niekad ligi šiol Korejos kare.

SUNKU SU RUSAIS SUSITARTI

Berlynas. — Tarp Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos atstovų iš vienos pusės ir Sovietų iš antros atnaujinamos derybos dėl oro koridoriaus su Berlynu. Vilties susitarti maža, nes daugybė ligšiolinių posėdžių nieko nedavė. Vienas vakarų pareiškė: jei dėl to taip sunku susitarti, tai kas bekalbėti apie didesnius dalykus — tokius kaip Vokietijos sujungimas.

V. Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, Free Europe komandiruojamas, netrukus vyks į Europą.

Kiniečiai veržiasi Korejoje pirmyn

Koreja. — Paskutinėm dienom ir naktim eina aštriausios kautynės Korejos rytu ir vakarų frontuose. Kiniečių masės keliose vietose pralaužė pietų korejiečių pozicijas ir pasistūmėjo pirmyn. Kiniečiai tik 40 mylių nuo Seoulo. I rytus nuo Pukhan kiniečiai priartėjo prie pietų Korejos labai svarbių hidroelektrinių jėgainių. Kiniečių veržimasi šiek tiek apstabdė užėję dideli lietūs.

McCarthy nori apklausinėti buv. prez. Trumaną, ką jis padarė, kai gavo pavardes v. depart. žmonių, susietų su šnipinėjimu Kanadoje.

Pasakoja buvęs belaisvis (1)

Jis tik sušuko: Mama!

Korejoje keičiantis karo belaisviais, ligoniais ir sužeistaisiais, anglų oficialios įstaigos paskelbė, kad anglų grįžę kariai nesiskundžia elgesiu su jais nelaisvėje.

Koks tas elgesys buvo iš tikrųjų, vaizdžiai aprašė vienas anglų korespondentas Ph. Deane, kuris sykiu su kariais pakliuvo į nelaisvę ir joje išbuvo beveik trejus metus. Tenkinamės čia jo pasakojimo kai kurių įvykių santrauka.

Buvau pietų Korejos fronto vidury, prie Yongdong. Šiaurės korejiečių artilerija ėmė siausti, ir namai vienas po kito virto griuvėsiais. Tai buvo 1950 m. liepos 23 rytą. Amerikiečių kavalerijos išsikėlęs dalinys pradėjo trauktis į pietus. Už dešimties kilometrų nuo čia, į šiaurės vakarus, stovėjęs tankų dalinys gavo įsakymą pridenkti pasitraukiančius. Daugiau kariuomenės nebuvo, kuri būtų galėjusi sulaukyti penkiolikos raudonųjų divizijų veržimąsi pirmyn. Mane pasiekė žinia, kad komunistų tankų daliniai taikstosi pulti amerikiečių tankus; aš su palydovais sėdau į jeopą ir pasileidau arčiau kovos lauko, kad galėčiau stebėti ir apie kovos eigą informuoti.

Jis tik sušuko "Mama!" Keli kilometrai nuo Yongdong vietovės mūsų jeepas pakliuvo į priešų pėstininkų ugnį. Automobiliiui kliudė motorą, ir jis nustojo veikti. Priedangos ieškojom pakelės griovį. Kulkos švilpė. Vienas kareivis, daugiausia 18 metų, gavo į pečius. Jis tik sušuko: "Mama". Prie jo prišliaužiau. Kraujas tekėjo srove iš jo burnos. Reikalas neišgelbstimas.

Už kokios 50 metrų buvo ūkininko troba, prie kurios stovėjo trys jeapai. Mes ją prisiaužėm. Virtuvėj radom kelis kareivius. Kiti du buvo negyvi. Jų kūnais dengėsi nuo kulku gyvieji. Mano abudu palydovai, po 18 metų, kurie su manim prišliaužė iki ūkininko trobos, pradėjo atsakinėti priešui šūviais. Vienas iš amerikiečių kareivių vėl krito, kulkos pataikytas. Paskui dar antras ir trečias. Ketvirtas, dar tikras vaikas, buvo pataikytas į galvą, ir mirė po devyniasdešimties minučių. Likusiems pritrūko šaudmenų. "Nieko nepadarysi", pratarė vienas iš mano palydovų, bet tuojau abudu buvo

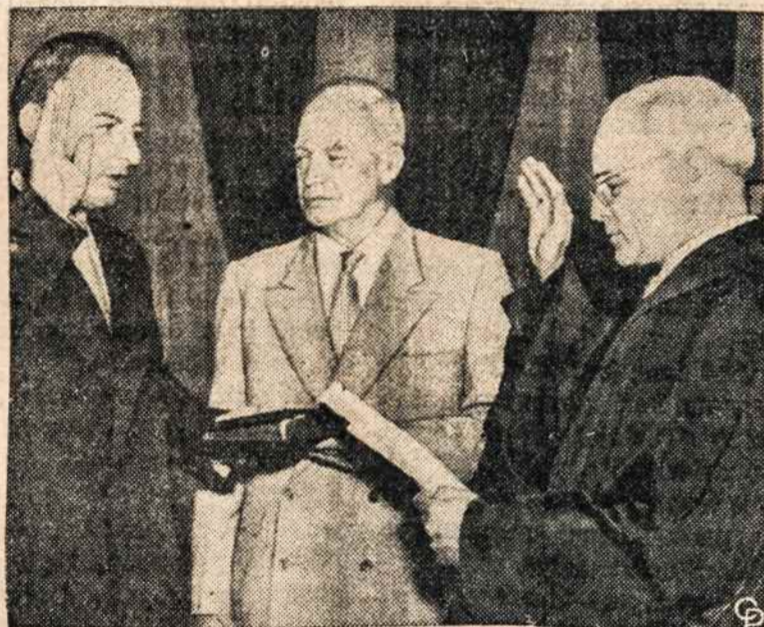
šlaunį, man kalbėjo: "Deane, jei šlaunį, man kalbėjo: "Dean, jei grįši, pasakyk maniškams, kad aš nebijoju mirti." Antrasis, kuris buvo kliudytas į vidurius, prieštaravo: "Niekai. Mes nemirsimė. Deane turi laimę. Su juo mes išėjom iš Taejon. Ir dabar jis suras išeitį."

Mėginau užvesti vieną jeopą, stovėjusį prie trobos, bet buvau sužeistas į dešinę ranką. Turėjau jeopą mesti. Kulkos tebezvimbė. Turėjom gulti ant kruvinos žemės. Jautėmės iš baimės lyg ligoniai. Buvo jau ape trečia po pietų, kai pasirodė su automatiniais šautuvais korejiečiai ir liepė mums stotis. Mano palydovai negalėjo atsistoti. Šūvių salvė jų gyvenimą pribaižė.

Baisu taip jaunam mirti

Iš mūsų grupės trys buvo gyvi. Korejiečiai pirmiausia mums atėmė laikrodžius, paskui batus ir kojines, paskui išrėngė mus iki apatinių kelnų. Telefono vielomis jie surišo mums rankas už nugaros. Prieš šešias dienas po vietinio pasistūmėjimo pirmyn mūsų kariuomenė buvo radusi kelis kareivius, surištus tokiu pat būdu kaip mes, negyvus; jie buvo nušauti į pakaušį. Mes suimtieji tai žinojom. "Baisu taip jaunam mirti", pratarė vienas iš kareivių; "man dar tik 19 metų ir dar tiek reiktų padaryti." Bet korejiečiai mūsų nešaudė. Jie partrenkė mus ant žemės, spardė mus ir keikėsi. Paskui navedė mus į postą, kur buvo jau kiti šeši belaisviai. Du buvo sunkiai sužeisti. Vakare mamsįsakė stoti. Abudu sužeistieji buvo revolveriu nušauti.

(bus daugiau)

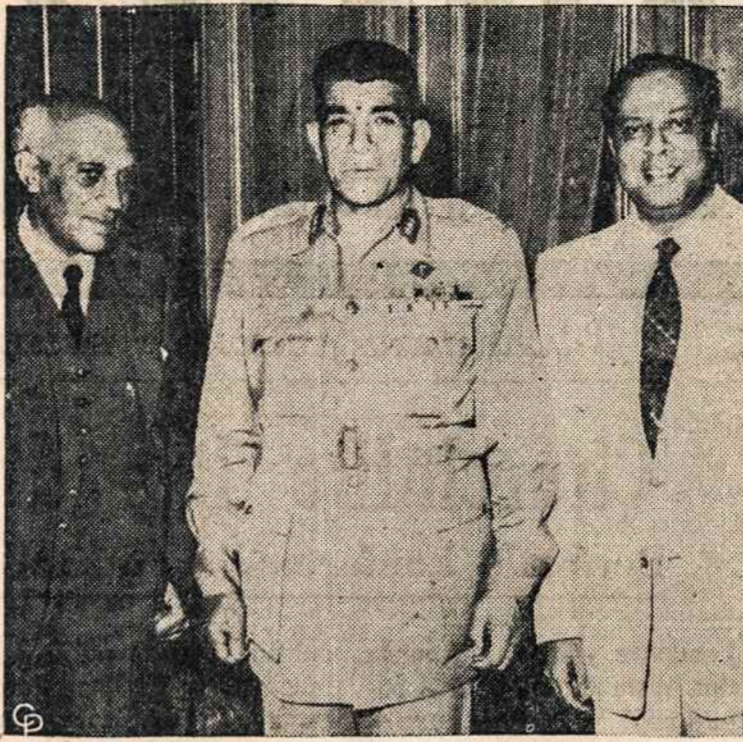
ARTHUR S. FLEMMING (kairėje), paskirtas mobilizacijos direktorium, duoda priesaiką teisėjui Harold H. Burton, dalyvaujant ir pačiam prez. Eisenhoweriui.

Bet šaudė netaikliai ir turėjo daug šūvių paleisti iki kariai sukrito.

Nuogi, basi ir ištroškę

Beveik nuogi, rankos už nugaros surištos, basi pradėjom žygiuoti vienas paskui kitą aštriu akmeningu kalnų taku. Turėjau karščio nuo žaizdos; buvo nubėgę daug kraujo; troškau gerti. Apyaušriu mus sustabdė prie purvinos balos— pirmusyk per visą naktį. Vienas palydovas ženklais parodė, kad galime atsigeriti. Sugulėm ir gėrėm gėrėm. Paskui kėliau vėl visą dieną. Saulė kaborodė su automatiniais šautuvais korejiečiai ir liepė mums stotis. Staiga danguje pasirodė sąjungininkų sprausminiai lėktuvai. Jie apipylė mus kulkomis. Ieškojom priedangos ryžių lauke; sugriuvom į vandenį, bet rankos mums vis dar buvo surištos. Mes buvom ištroškę. Ryžių laukai čia trėšiami žmogaus mėšlu, bet mes gėrėme, kai lėktuvai pradingo, ir merkėme galvas į dvokiantį vandenį. Paskui vėl keliavome. Keliavome tylūs, galvas panarinę. Prieš akis turėjom vadovo pėdas, įmintas į klumpes, kurios tauškėjo amžinai tą patį ritmą pirmyn. Paskui vėl pasirodė lėktuvai, vėl gulėmės į vandenį ir gėrėm.

Sykį gavome valgyti. Atnešė pintinę maisto, kuris atrodė juodas. Kai ištiesėm į jį ranką, pakilo debesys musų, ir pasirodė, kad maistas buvo baltas. Tai buvo virti ryžiai, kurie jau buvo prarūgę. Mano viduriai protestavo, kai aš juos valgiau.

INDIJOS MINISTERIS pirmininkas Jawaharal Nehru (kairėje), Egipto diktatorius gen. Naguib ir Pakistano ministeris pirmininkas Mohammed Ali tarəsi Kaire Artimujų Rytų politikos klausimais. Buvo iškeltas ir Korejos klausimas. Ten Indija kviečiama tvarkos žiūrėti, kai bus paliaubos. Nehru pareiškė, kad Indija ten savo kariuomenės ne kautynės, bet taikai.

S. RHEE — SAJUNGININKAS, KURIAM NIEKO NELIKO

DIENOS VEIDAI

"Žinau, jūs negalit manęs pakęsti, bet tai man vistiek", pereitais metais atsakė pietų Korejos prezidentas Syngman Rhee į Amerikos notą.

Amerikoje Rhee praleido savo ištėrimo 33 metus. Iš Amerikos jis vadovavo laisvės kovai prieš Japonijos okupaciją. Amerika jį 1945 nugalėno į Koreją, kur jis buvo sutiktas su ovacijom ir paėmė valdžią. Amerika parėmė jo visas kovas su komunizmu. Komunistai nuolat tvirtino, kad Rhee tesą tik Amerikos kapitalizmo marionetė.

Tačiau ta pati Amerika dažnai ir aštriai kritikavo Rhee valdymo metodus. Amerikos vienas iš karinės vadovybės atstovų net buvo prezidentą a-rešte palaikęs.

Tvirtinama, kad Rhee turįs daug ir įtakingų draugų Amerikos spaudoje, bet nemažiau turi priešų tarp diplomatų ir karininkų. Pastarieji, kuriems teko turėti iš arti reikalų su Rhee, nepakenčia jo gaivalinių kaprizų, kurie prasiveržia jausmingom ašarom, pykčiu, negali pateisinti jo užsispyrimo, kuris neleidžia eiti į kompromisus ir diplomatines nuolaidas.

Net Rhee draugai jį vadina diktatorium, policininku. Per trejus valdymo metus jo vyriausybėje perėjo daugiau kaip 80 ministerių. Jeigu jis bus kuriais punktais nusileido nuo savo nuomonės, tai vienas likęs

jis pergalvoja ir kompromisus atšaukia.

Tokių minčių, kuriom jis visas atsidavęs, Rhee turi dvi. Pirmiausia —

kova su komunizmu.

1945 jo draugai buvo prikabinę jį sudaryti bendrą frontą, vadovybę su komunistais visai Korejai. Rhee sutiko, bet jo kelių dienų viską atšaukė, pareikšdamas:

"Su cholera taip pat negalima bendradarbiauti. Jei aš pritariu koalicijai su komunistais, tai bus tiek pat, kaip kad aš perleisčiau kraštą rusams. Aš per ilgai kovojau dėl nepriklausomybės, kad jiems dabar perleisčiau."

Nepriklausomybė — tai antras idealas,

dėl kurio Rhee gyvena. Pirmas laikraštis, kurį jis išleido buvo pavadinatas "Nepriklausomybė". Pirmoji jo sukurta partija buvo "Nepriklausomybės klubas". Jo knyga, kurią jis parašė būdamas kalėjime ir kuri virto Korejos laisvės kovų "evangelija", buvo jo "Nepriklausomybės dvasia."

Kas galėjo įsižiūrėti į šio žmogaus veidą, matė jame tik gilius tragiškus bruožus ir labai retai kada juoką. Tame veide jauti, kodėl jis negali išduoti savo kovos sūkių ir eiti į kompromisus. Dėl laisvės ir nepriklausomybės jis ne tik ko-

SPAUDA

Kodėl LLS Brigada nepasiekė Lietuvos

Lietuvių Dienose birželio mėn. nr. yra W. M. Chase straipsnis "Amerikos lietuvių brigada." Jame pasakoja autorius įdomių ir labai vertingų atsiminimų, kaip po pirmojo pasaulinio karo Amerikoje buvo susiorganizavusi lietuvių brigada, kuri rengėsi vykti į Lietuvą tuo metu, kai jai grąsino lenkai, bermontininkai, bolševikai. Rašo:

"JAV lietuviai kariai, žadinami savo vadų ir majoro P. Zadeikio, buvusio prie Lietuvos Misijos Amerikoje karinio parėjo, dabartinio Lietuvos ministerio Washington, pradėjo organizuoti Lietuvos Laisvės Sargų brigadą Amerikoje. Aš gavau prašymą iš maj. P. Zadeikio suorganizuoti Lietuvos Laisvės Sargų kuopą Worcester, Mass., mieste. Tuoj ė-

miausi darbo, sukviečiau būrelį buvusių karių lietuvių, paaiškinau jiems tą reikalą. Neilgai diskutavom, visi pakvietieji įsirašė į Lietuvos Laisvės Sargų brigadą. Po mėnesio laiko nuo pirmojo posėdžio turėjome savo kuopoje apie 250 karių, pasiryžusių vykti Lietuvon ginti jos nepriklausomybę.

"Kuopos vadu buvo išrinktas Petras Milius, kuopos štabo viršininko ir sekretoriaus pareigoms atiteko man, kariuomenėje nebuvusiam, bet tuolaikiniam L. L. Sargų organizatoriui. Organizavimas lietuviškos brigados buvo prarastas visame JAV krašte. Negalio tikrai pasakyti, bet spėjama, kad buvo virš 5,000 savanorių L. L. Sargų brigadoje. Gal tikslėsnų žinių galėtum patiekti kpt. Jurgėla, nes jis buvo uolus Jurgėdos organizatorius. Rodos, kad jis ir Steponas Darius (žuvęs transatlantinis lietuvių lakūnas) buvo prie amerikiečių lietuvių savanorių brigados pačio vairo ir jie norėjo kartu su kitais vykti į Lietuvą...

Tų pačių metų rugsėjo mėnesį prasidėjo lietuvių-lenkų derybos Suvalkuose, spalio mėn. pradžioje pasirašyta sutartis, bet lenkai tą sutartį sulaužė ir gen. Zeligovskio vėdama lenkų kariuomenė įžygiavo į Vilnių.

"Worcesterio lietuviai kariai suruošė milžinišką eisną — protestą prieš lenkų smurtą. Apie 4,000 lietuvių dalyvavo parade, vadovaujant L. L. Sargų kuopai. Tuo momentu rengėmės išvykti į Lietuvą, įsijungti į Lietuvos savanorių eiles kovai prieš lenkus, bet JAV vyriausybė atsakė išleisti mus uniformuotus. Prasidėjo derybos su Washingtono valdžia. Žusifaukta traukdymų. Kai kurie savanoriai, nieko nelaukdami, tuoj išvyko. Iš Worcesterio L. L. Sargų kuopos išskubėjo Lietuvos Purvinskas ir Zataveckas be uniformų. Nemaža išvyko iš kitų miestų, kurių tarpe buvo ir Steponas Darius. Tačiau dauguma laukėme. Manėme, kad gausime valdžios leidimą vykti uniformuotai ir organizuotai. Leidimo nesulaukėme."

"Padarius paliaubas su Lenkija, gavome pranešimą iš maj. P. Zadeikio, kad brigada nebevyksianti į Lietuvą. Taip ir įvyko. Brigada buvo demobilizuota 1921 m. pradžioje." "Tos kartos veikėjai linksta į senas dienas. Būtų gera, kad jų šitokie ir panašūs atsiminimai būtų surašyti ir surinkti.

Kančia sustiprina fanatizmą idėjai; stipriai ir Rhee pasiryžimą kovoti dėl nepriklausomybės. Ką jis turi pergyventi, kai mato savo tautą sunaikintą ir jos nepriklausomybę išduodama!

Bet skiriasi, Rhee ir amerikiečių pergyvenimai.

Kai Rhee kalbėjo apie nepalauiamą kovą su komunizmu iki galo, vienas Amerikos karininkas jį paklausė: "Ar jūs tikite, kad mes nuveiksime komunizmą be naujo pasaulinio karo?" Į klausimą senasis prezidentas, arba dabar supykę karininkai tiesiog pavadiną — senis, atsakė: "Pažiūrėkit į mano tėvynę. Matot, kaip ji sunaikinta. Suskaitykite milijonus kapų. Kas mums dar liko, kad mes galėtume bijoti trečiojo pasaulinio karo?"

Amerikos karininkas negalėjo su tuo sutikti. Nes jo tėvynė nei dar viskas likę. Iš čia ir eina skirtingas nusistatymas dėl tolesnės kovos tarp tų dviejų sąjungininkų, kurių vienam nieko nebelikę, kitas viską tebeturi.

TĖVŲ MARIJONŲ IR MARIANAPOLIO KOLEGIJOS

DIDYSIS PIKNIKAS

Šeštadienį
Liepos-July 4, 1953

LIETUVIŲ
DIENA

Marianapolio Kolegijos Parke
THOMPSON, CONN.

- 11:00 val. iškilmingos šv. Mišios
- Kalbės J. E. Vysk. V. Padolskis
- Naujų Šiluvos Marijos ir Švč. Jėzaus Širdies Altorių šventinimas

- Choras — Dainos — Pasilinksminimai — Laimėjimai
- 3:00 val. ŠOKIAI — gros BOB ZINKUS orkestras
- Skanūs valgiai ir gėrimai

Tėvai Marijonai nuoširdžiai kviečia visus lietuvius dalyvaut šiame milžiniškame parengime.

KŪRYBOS PRIEDAS

Rašytojų prieauglis išseivijoje

JONAS MEKAS

Skaitant Jūsų prisiųstus klausimus, man prisiminė vieno mano jaunųjų kolegų pasakymas apie mūsų išseivijos literatūrą: „Išsivaizduokite, kad kas nors štai paberia ant stalo saują žemės ir nori pasodinti ažuolą, ir kad jis augtų ir bujotų.“

Kūrėjui reikia žemės — reikia tautos, ne vazonėlio. Mano tvirtu įsitikinimu, lietuvių literatūra gali augti ir turėti vis naują prieauglį tik Lietuvoje. Išseivijoje gali plėtotis ir, teoretiškai, nenutolti nuo savo tautos literatūrinio kamieno tik jau ten pradėję skleistis, ar dar ten gimę ir augę rašytojai. Didiesnio prieauglio iš jaunimo, kuris jau maitinasi svetimais ar, teisingiau, kitais dvasios turtais, ir kurių net rašomoji kalba daugumoje jau yra (ar greit bus) svetima, — yra sunku tikėtis. Per mažas yra išseivijų skaičius ir nėra čia pat tautos kamieno, kuris jaunimą prilaikytų gyvą lietuvių literatūrai. Mūsų atgimimo rašytojai lankė tokias pat svetimas mokyklas pačios Rusijos ar Lenkijos širdyse, tačiau, esant nuolatos prie tautos gyvojo kamieno, pačiam tautos paširdy — jie išliko lietuviški. To negali būti Amerikoje. Ir tuo labiau kai tautinės ir nacionalinės idėjos vis labiau ir labiau užleidžia vietą internacionalinėms.

Literatūrai būreliai? — Literatūrai būreliai be bendro literatūrinio lavinimosi niekada neišėjo iš mėgėjiškumo ribų ir niekada neatliko didesnio vaidmenio literatūros prieaugliui. (Kai aš sakau literatūra ar rašytojas, aš čia neturiu galvoje tų žmonių, kurie visados užpildo laikraščius atkarpas ir žurnalus, įvairių proginių rašytojų bei mėgėjų, kurių visados buvo ir reikia, bet kurie nėra rašytojai kūrėjai).

Į klausimą
Kas jus paskatino kurti? Kas padėjo ir ugde?

— man yra labai sunku atsakyti, kaip ir kiekvienam. Trumpai tariant, jeigu save va-

Praeitame K. Priedo nr. (birželio 16) rašytojų prieauglio klausimu spausdinome poeto Henriko Nagio pasisakymą. (6 pasisakymas iš eilės). Jis teigė, kad pirmoji būtenybė pastatyti lietuvišką namus, kurie talpintų lietuvišką gimnaziją, bendrabutį. Tik lietuviška mokykla išlaikys literatūros tęstinumą. Dabar tuo pačiu klausimu spausdiname Jono Meko pasisakymą.

dinti kūrėjui — tai kūrėją apsprendžia visa eilė konkrečių veiksnių: įvairių dvasinių ir fizinių sąlygų pavidėjimas (iki kelintos kartos); jaunystės ir brendimo aplinka, tėvai, auklėjimas; fizinis sudėjimas ir nervinė sistema; kultūrinė ir fizinė aplinka, kurioje tenka gyventi; įdėtas laiko kiekis ir išreiškimo (rašymo) technikos apvaldymas; reagavimas į fizinius ir dvasinius įspūdžius, intensyvumas, etc. Visa šitai apsprendė ir mane ir visa tai išaiškinti čia ne vieta. Vieną galiu tik pasakyti: niekas manęs neskatinė ir niekas neugdė ta prasme, kaip tai suprantama klausiant. Atvirkščiai, visi mano kritikai ligi šiol yra vien tik mušė mane per galvą. Ir tik tas mušimas, o ne skatinimai padarė mane laisvą ir nepriklausomą. Nes kiekvienas menas esmėje tegali būti asmeniškai savęs išreiškimas. Ir kiekvieno didelio menininko kūryba yra pirmiausia savęs paties kūryba, kaip žmogaus ir kaip jautriausio ir subtiliausio įrankio, kuris kartu gali būti pasinėjęs tik į save patį, save vieną, ir — į visą žmoniją, būdamas atviras ir jautrus kiekvienam daiktui ir žmonių niuansui, kiekvienai spalvai ir tonui, nieko nesmerkdamas ir nieko neniekindamas — kaip atvira žemės ausis.

Tačiau nors kūrėjui ir nereikalingi skatinimai nei rateliai — kūrėjui reikalinga dvasios

draugystės. Mano ir brolio, ir Leono Lėto, ir Landsbergio, ir dar poros jaunųjų kolegų draugystė žvilgsniečių ar kurio vardu tai bevadintume, mūsų kūrybiniam ar savęs auginimui daug padėjo nesustingst dvasia ir kūnu merdincios minios (vulgus) kultūroje. Pasiguost ir pasibart, pasiginčyt ir pašikalbėt, ir — paverkt. Mes radome (kaip daugelis rado prieš mus), kad nesant publikos, nesant visuomenės, galima gyventi draugams, galima ir kurti draugams. Kai visuomenė nebereikia kūrėjų, kai kuriems kūrėjams pasidaro nebereikalinga visuomenė.

Nes padėtis yra tokia: mes išseivijoje neturime pakankamai kultūringos skaitančios visuomenės. Jūs žinote, kokios literatūros reikia visuomenei, kuri maitinasi ir jaučiasi patenkinta

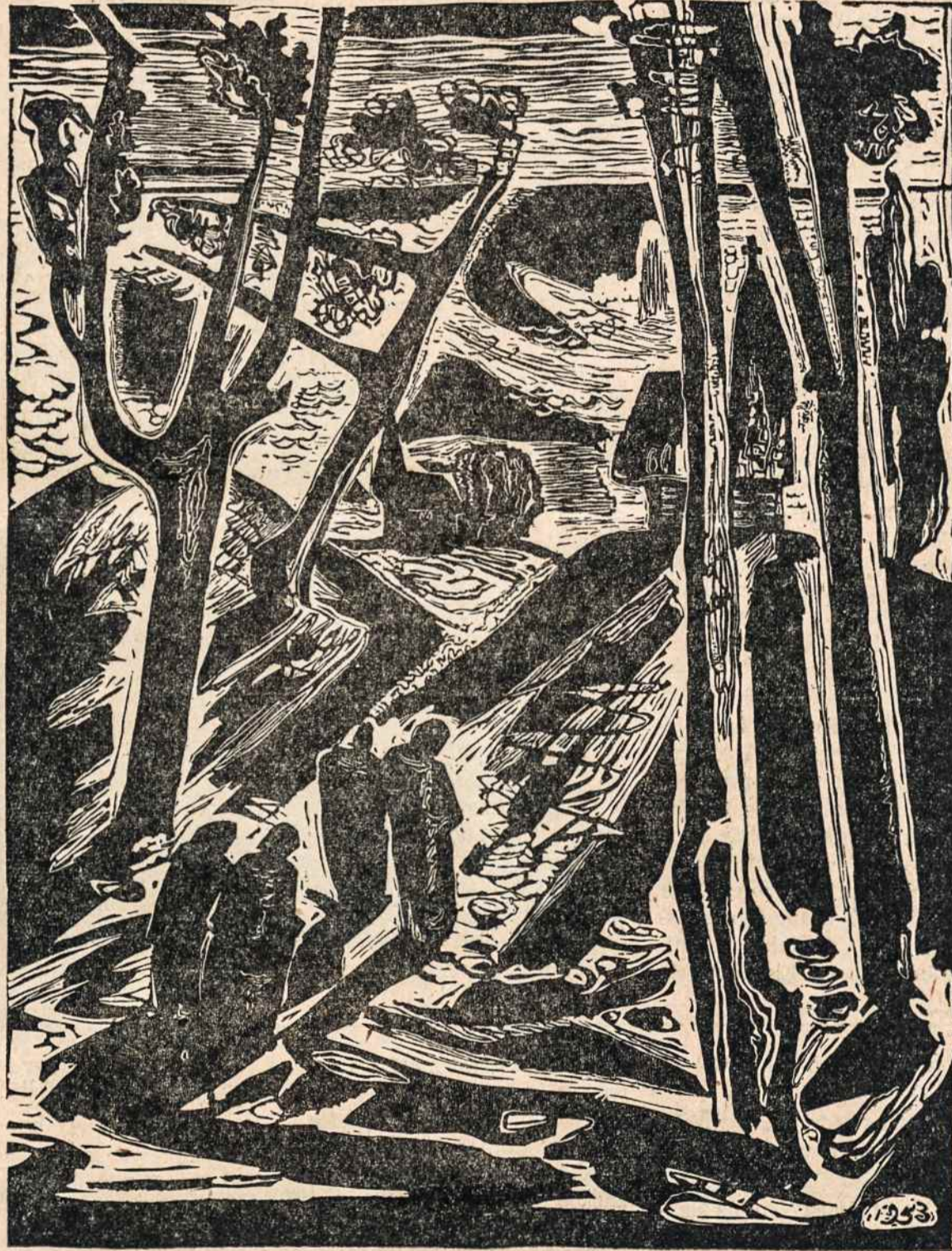
mūsų pigiais savaitraščiais, partiniais žurnalukais, Ginkaus radijo programom, „Melagėlio“ „Kvailučio“ teatru; čia vienas kitą ir purvina dėl mirusių ir gyvų fikcijų, svajoja apie dar taip neseniai niekintus patogumus ir eina į ten, kur pinigai ir garbė pučia.

Į Jūsų klausimą, kaip reiktų šitokiose sąlygose iškeiti ir ugdyti rašytojų prieauglį

aš nerandu jokio atsakymo, jokios gelbstinčios formulės, be vienos senos — visuomenė turi rūpintis savo kultūros lygio kėlimu — savo pačių kultūra. Ir vidinė žmonių kultūra, toli gražu, niekada nesutapo su fizinės kultūros aukštumu. O ažuolai, dar kartą primenu, neišauga nors ir blizgančiuose kaip Cadillac vazonėliuose — jiems reikia plačios dirvos. Ne tik kiekvi, bet ir kokybe. Ne tik milijoninės tautos, bet ir pavienių asmenų su plačiais ir nesugadintais žmogiškais akiračiais. Kūrėjui reikalinga tų pavienių dvasios draugystė. Jėgu jis tą draugystę teranda pas kelis, jis tekuria kelius, arba visai nekuria.

Kai dėl paties prieauglio, tai

aš nesu jau taip pesimistas. Pirmas dalykas, aš jokiū būdu dar neskaitytu klasikais nei Barono, nei viso dešimties kitų jaunųjų rašančių kolegų. Čia įeina visi žvilgsniečiai, ir (jei taip galima pasakyti) visi žemiečiai, dar ir Kaupas, ir Šlaitas, ir Škėma, ir visa pora kitų vardų, kurie toli gražu į mūsų literatūrą nėra įnešę vientisų ir stambių literatūrinių įnašų, kurie jau duotų galutinai matyti jų vietas mūsų literatūroje. Jie visi yra padarę tvirtus pirmuosius įnašus mūsų literatūrai, ir jie tikrai yra verti lietuvių literatūros prieauglio vardo. Nors žodis literatūros prieauglis būtų neteisinga vartoti, kalbant apie tik pirmus literatūrinius bandymus, skelbiamus laikraščiuose ar žurnaluose. Aš šį žodį vartojau taip, kaip jį vartoja, sakysim, amerikiečiai, vadindami Amerikos literatūros prieaugliu Mailer ir anglai — Sanson. Ir jeigu mes taip pažiūrėsime į savo literatūrinį prieauglį, mes turėsime prieti išvados, kad mes, žinant taip nedidelį lietuvių išseivijų skaičių, turime reto stiprumo ir reto gausumo literatūrinį prieauglį. Kad tik visuomenė būtų verta savo poetų.

Telesforas Valius

Zemaitijoje

KAIP SUKASI SIEMET CANNES FILMŲ FESTIVALIS

Šiais metais į Cannes filmų festivalį atsiskubino 16 valstybių su 32 ilgo metražo filmais, neskaitant daug didesnio dokumentinio ir įvairiausių trumpų apžvalgų kraičio. Filmus atlydėjo jų vaidintojai, režisoriai ir subėgo šiaip didelis skaičius rašytojų, kritikų, dailininkų bei kitokių meno asmenybių.

Sprendimo komisijos pirmininkas buvo prancūzų rašytojas Cocteau, kuris prabilo į visus festivalio dalyvius kviesdamas filmų menines rungtynes permesti ir į nuosirdaus susibūčiuliavimo bei taikos sritį, pats pirmas paduodamas ranką savo didokam neprieteliui Mariaucui ir nusileisdamas Picasso kapriuzams, kuris, kažkuo nepatenkintas, buvo bebėgęs iš salės. Pavyzdys turėjo magiškos galios. Visi pradėjo atleidinėti savo artimui patirtas nuoskaudas. Į Picassą nešnairavo fra-

kuotieji. O jis maišėsi pasidabinęs marškiniais, vargais negalais draugų priprašytas užsinešti bent juodą kaklaraištį, ant pečių užsimešęs balto ožio kailinukais. Italai atsileido, nors buvo užsigavę, kam „La Provinciale“ — naujausias filmas turėjo būti rodomas tuoj po pietų, gerai prisivalgiusiems tai nepatogus laikas nei rodyti nei žiūrėti.

Savaime suprantama, kiekviena šalis stengėsi pasiųsti geriausius savo filmus. Amerika dalyvavo su 5, jų tarpe ir pietinis Walt Disney „Peter Pan“. Po tris filmus rodė Italija, Anglija, Ispanija ir Meksika. Nedalyvavo niekas iš anapus geležinės uždangos.

Naujas reiškinys ir gana pasisekęs, tai Suomijos filmas „Baltasis briedis“. Tiek savo vaizdais, tiek artistais nukelia į šaurės sniegą. Švedai pribuvo

su Lagerkvisto „Barabu“. Visi atkreipė dėmesį į šiauriečių sukurtus pietiečių charakterius, kurie, kritikų manymu, buvo laimingas mėginimas. Gyvai visus domino japonų filmas, tai iš 552 metų po Kristaus statomo Budos paminklo istorija, kurią „saulės vaikai“ supynė nepaprasto stiprumo melnės istorija. Kitos Azijos ir Afrikos tautos dalyvavo su apžvalgomis bei dokumentariniais filmais.

Ispanija ir Meksika atstovavo grynai savo pasaulio filmams, kurie buvo perkrauti šokiais. Kitos pietinės Amerikos valstybės nedalyvavo ištaisais filmais. Kanada taip pat pasitenkino vienais dokumentiniais. Ispanija vykusiai patraukė „per dantį“ Marshallo planą, bet amerikiečiai neišsėidė.

Didžiausią pasisekimą turėjo iš moterų amerikietė Shirley

Dail. Vyt. Kasiulio paroda Paryžiuje

Šį pavasarį dail. Vytautas Kasiulis surengė Paryžiuje, Barreiro - Stiebel, rue de Seine Galerijoje savo kūrinių parodą. Tai šeštoji dailininko paroda Prancūzijos sostinėje, neskaitant dažnų jo pasirodymų įvairiose bendro pobūdžio parodose drauge su kitais meno pasaulio žinomais menininkais. Apie parodą gražiai rašo J. M. „Britanijos Lietuvyje“ (nr. 19). Čia svarbiausias mintis ir pakartosime.

Šios Kasiulio meno parodos laikas sutampa su 64-tąja Nepriklausomųjų dailininkų paroda, surengta Didžiojoje Rūmuose (Grand Palais) esančiuose Elyziejaus Laukų kaimynystėje.

V. Kasiulis, Nepriklausomųjų Dailininkų Draugijos kvietinij narys, šiais metais tos draugijos parodoje išstatė savo kūrinius. Pereitais metais iš šio saliono Paryžiaus Moderniojo Meno Muzėjus nupirko Kasiulio paveikslą, vaizduojantį Prancūzijos tautos šventę — „Liepos 14-toji“ Paryžiaus gatvėse. Šio paveikslu reprodukcij buvo atspausdintos prancūzų meno žurnaluose. Tai buvo antras Kasiulio paveikslas, pasirinktas ir įsigytas reprezentatyviausio ir turtingiausio visame pasaulyje moderniojo meno muzėjaus, kuriame, po impresionistinio laikotarpio, sutelkta mūsų gyvenamojo amžiaus žinomiausių menininkų kūrinių.

Be to, Prancūzijos vyriausybė užsakė garsioje „Gobelins“ audykloje milžinišką kilimą pagal mūsų tapytojo Kasiulio paveikslą — „Zvejai“.

Norint atpasakoti, ką rašo prancūzų spauda apie mūsų talentingą menininką, tektų ci-

tuoti keliasdešimt ištraukų iš įvairių laikraščių.

Zinomas meno kritikas, Georges Pillement, šitai atsiliepi apie paskutinįją Kasiulio parodą: „Jau esu rašęs, ką galvoju apie subtilų ir rinktinį Kasiulio meną, kuris mus perkelia į pasaulį, kupiną poezijos ir išdaigų, į sapno ir fantazijos dausus, kur mes užmirštame kasdieninio gyvenimo nykumą.“

„Kasiulis yra nuosirdus menininkas, svajotojas, poetas, įtraukias mus į pasaulį, kuriame kukleji ir nedraus tampa narsuoliais; nuskraustieji randa paguodos, o įsimylėję neturi nusivylimu. Tai pasaulis, iš kurio Kasiulis nenori pasitraukti. Pagaliau, ar jis nėra teisus?“

Parodoje Kasiulis išstatė tikrai aliejiniais dažais atliktus milžiniško dydžio paveikslus, kuriuose vaizduojamos temos yra paprastos, pajvairintos vienu kitu Paryžiaus vaizdu ir net naturmortu. Išpūdingas paveikslas — Paryžiaus Dievo Motinos Katedra, „Kabantis paukštis“ ir kiti kūriniai.

Be abejoj, Kasiulis ne tik sukūrė visiškai savita, „kasiuliską“, originalų stilių, išpildymo būdą, bet susilaukė pasekėjų, dirbančių a la Kasiulis..

Kasiulio spalvos, koloritas, švelnumas — pačios gražiausios lietuviškos dvasios ypatybės, kurios Paryžiaus išlepintos visuomenės skoniui ne tik priimtinos, bet imponuojančios naujumu ir tuo stebinančios. Džiugu, kad pasaulio negausiaime tikrų menininkų būryje turime ir mes savo atstovą Lietuvos laukų sūnų, Vytautą Kasiulį, kuriam nuosirdžiai linkime tikrojo meno ginklu dirbti Lietuvos labui.

KULTŪRINĖ KRONIKA

• **Joną Gielgudą**, garsų anglių aktorių ir pasaulinio masto Šekspyro veikalų interpretatorių, apdovanojo riterio (Knight Bachelor) titulu. Jis yra lietuvių kilmės iš garsios Gelgaudų šeimos, kuri atsikėlė Anglijon prieš 120 metų. John A. Gielgudas gimė 1904 m. balandžio 14 d. Mokslus baigė Wetsminsteryje ir jau 17 metų būdamas pradėjo vaidinti. To darbo nenutraukė iki šiol. Gielgudas žino savo lietuvišką kilmę ir ja didžiuojasi. Kartą Coventrio lietuviui jam įteikė gėlių ir menišką sveikinimą.

• **Williamas Leonard Laurence**, atomo mokslininkas, yra lietuviškos kilmės. Jis yra gimęs 1888 m. kovo 7 d. Salantuose, Lietuvoje. Rusijos 1905 m. revoliucijai kilus, jis atkeliavo į JAV, pasivadinęs W. L.

Siew vardu. 1913 m. gavo pilietybę ir dabartinę pavardę. W. L. Laurence nuo 1930 m. yra nuolatinis The New York Times mokslinis bendradarbis. Už savo mokslinius raštus 1937 m. jis buvo apdovanotas Pulitzerio premija. Antrojo pasaulinio karo metu dirbo Karo departamente prie atominių bombų tyrimų ir skrido lėktuvu, nešančiu atomine bomba į Nagasaki miestą. Vėliau—1945 m. jis buvo pirminis, kuriam Karo departamentas leido per spaudą supažindinti Amerikos visuomenę su atominė bomba.

GABJA, neperiodinis literatūros žurnalas, nr. 4, redaguojas Stepas Zobarskas, 80 psl., kainą 1 dol. Numeryje rašo: M. Vaitkus—eil., N. Mazalaitė—Balandis, J. Aistis,—eil., J. Krūminas — Tai švilpia vėjas, J. Jankus — Rūpesčiai, J. Gliuda — Galbūt, fantastinis dialogas, L. Žitkevičius,—eil., Al. Rannit—eil., V. Ramonas—Miglėtas rytas, O. B. Audronė—eil., Strindberg — Meilė ir duona, H. Heine — eil., K. Binkis — eil., Jonas Brazaitis — Veidai ir vardai, Ben. Babrauskas — Meninė siela užgesus, V. Maciūnas — Grožio pradras Krėvės kūryboje, J. Stebeikis — Balansas ir balastas, A. Musteikis Thomsono „The Seasons“ ir Donelaičio „Metai“. Viršelyje dail. R. Viesulo lito grafija. Adr.; Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.

Booth „Come Back, Little Sheba“ filme, o iš vyrų Kirk Douglas, kuriam nepakenkė nė visu smarkumu žalianti barzda. Jis ruošiasi greit vaidinti barzdota asmenybę iš Homero Odisejos.

Festivalis užtruko tris savaites. Įvairiausi kritikai kiekvienas žiūrėjo pro savo meninį pajėgumą bei idėjų prizmę. Visiškai susumavus, gaunasi patenkintas valstybės ir meno lygis, tačiau rimtesnieji kritikai ir žiūrovai nusiskundžia per dideliu žiaurumu ir jėgos iškilimu pirmoje ivetoje. Ss

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGU (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKU; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacint 7-4677

SAULĖLEIDIS

Antanas Vaičiulaitis

Tu—tekanti saulė, aš — nusileidžiu:
Toli už girių, mėlynų marių
Gėsta skaisčioji
Mano diena.

Lyg kviečių dirvos, kadais žerėjų
Laukų platybėj,
O švelnūs vėjai
Glostė mane.
Štai žydi medžiai: juos vyro metuos
Ten susėdino
Mano ranka.

Lyg žalia jūra, liūliuoja lysios,
Nuo derliaus linksta
Pilna vaga —
Mano išarta su džiaugsmo dūžiais
Linksmoj širdy.
Jaunystės rytą išskynė girią,
Rentėm raštus;
Šelmenį dėjom nausėdžio trobai:

Per klevo slenkstį
Štai nuometuota žengia marti,
Aukso širdelė —
Gera motulė,
Staklėm trinkėjus vaikų žaismo.

Nūn senutėlė mina ratelį,
Viena niūniuoja gailias dainas:
Nei raiba gegė skrido muskrido

Mano dienele,
Nei sraujos upės bėgo nubėgo
Metai žali.
Leidžias saulė toli už girių,
Spindulius ilgus meta ant žemės,
Gula šėšėliai —
Lyg milžinai.

Tu patekėjai: metai ir dienos
Šviečia ir dega
Tavo veiduos.
Su aušra kėlęs,
Tu paskardėsi
Rugpiūčio talkoj.
Aš nusileidžiu: žaraj vakarėj
Silpsta ir gėsta
Lyg verkdamas,
Mano daina.

Tilo nutilo margi paukšteliai,
Jau neplevėna danguj vyturiai.
Tik piemenėlio liūdna tošėlė
Švilpia skurdū.
Mano sūneli,
Gal jai pagailo vaikystės sapno,
Gal ji aprauda
Vakaro saulę,
Didele, graudžią,
Gal ji pabūgo
Nykioms vienatvės
Naktų tyloj.

(Iš „Aidų“ 6 nr.)

Tremties laiko graži dovana

Nauja knyga lietuvių visuomenei — Dievas ir Žmogus

Jeigu lietuvių spaudoje ir dabar kartais pasitaiko pasauliui nežinomi, tačiau jį yra tiek retai ir, su mažom išimtim, gana kultūringa, kad dėl to vienai kitiems neturime už ką daug priekaištauti. Praeityje būta blogiau. Religijos ir moralės klausimais ir dabar būna daug pasikalbėjimų privačiuose rateliuose. Tai natūralu. Tik kaip praeityje, taip ir dabar dažnai trūksta precizijos klausimą pastatant. Tokiu atveju ir visos diskusijos nueina ne tuo keliu. Tuo negalime stebėtis, nes mūsų pasauliui teologijos nestudijavo, o laisvam pasiskaitymui lietuviškos literatūros tais klausimais turėjome nepakankamai.

Šioje srityje tikrai vertinga dovana lietuvių visuomenei patiekė trys žinomi lietuviai kunigai, prel. Dr. F. Bartkus ir kun. Dr. P. Aleksa parašė lig šiol savo išimtimi lietuvių kalboje pirmą veikalą: DIEVAS ir ŽMOGUS, o klebonas kun. K. A. Vasys savo lėšomis jį išleido. J. E. Vysk. V. Padolskis parašė įžangos žodį.

Knygos turinys: visos katalikų teologijos santrauka. Santrauka ne siaura, nes vidutiniui ir smulkii šriftu. ir puslapiuose vietą taupant, gavosi in 80

VYSK. V. BRIZGYS

477 pslapių teksto. Pradžioje yra dalykinis turinys, užimaš net 30 psl., o gale — praktiškas alfabėtinis vardynas, užimaš 39 psl. Šis vardinis turinys skaitytojui palengvins bet kada susirasti medžiagos jam rūpimu klausimu. Veikalas spausdintas Romoje Fausšto Failli spaustuvelyje. Darbas atliktas švariai, ploname popieryje.

Atidus skaitytojas gal suras ką ir kritiško pasakyti, tačiau savo turiniu veikalas yra pirmas lietuvių kalboje ir aš net nežinau ar kurioje kitoje kalboje viename tome galėtume surasti tokios apimties veikalą. Autoriams rūpėjo duoti precizišką ir kritišką įgytų tikrovinių tikėjimo ir dorovės klausimų turinį. Tai jiems gerai pavyko.

Labai nuoširdžiai linkėtina, kad šį veikalą įgytų kiekvienas lietuvis: katalikas — savo tikėjimo ir dorovės žinojimą patikrinti ir papildyti; šaltėnis katalikas, ar nekatalikas — kad žinotų, kaip kurį tikėjimo ar dorovės klausimą katalikai supranta.

Pirmieji veikalų egzempliorai JAV jau pasiekė. Yra kelyje, o gal jau ir JAV didesnis

knygos egzempliorių skaičius. Platintojai ir pavieniai asmenys tuo tarpu gali užsisakyti pas leidėją kleb. kun. K. A. Vasį (135 Sperling St., Worcester, Mass.)

Pluoštelis žinių apie autorius ir leidėją. Prel. Dr. F. Bartkus ir kan. Dr. P. Aleksa abu yra Vilkaviškio diecezijos kapitulonos nariai ir ilgamečiai tos diecezijos kunigų seminarijos profesorai. Prel. Dr. F. Bartkus nuo 1938 m. buvo tos pat seminarijos rektorius, o kan. Dr. P. Aleksa — kūrijos reikalų tvarkytojas ir tribunolo pirmininkas. Anksčiau toje pat seminarijoje juodu vienas po kito buvo klierikų auklėjimo moderatori. Abu žinomi kaip savos srities geri dalykų žinovai.

Vokietijoje, dar karui nesibaigus, ramiomis valandėlėmis tarpe bombardavimų kan. Dr. P. Aleksa paruošė mūsų kalboje pirmą veikalėlį apie šv. Marijos pamokymus Fatimoje, paruošė tremtiniams maldaknygę, ir kelis spaudai dar neatiduos dalykėlius. Prel. Dr. F. Bartkus paruošė lietuvių kalboje maldaknygę - mišiolėlį Būk mums malonus ir kelis kitus dalykus. Abu savo darbu žymiai prisidėjo paruošti jau žinomą enciklikų rinkinį. Dar prieš išvykdam iš Vokietijos juodu sutartinai paruošė šį, dabar išspausdintą veikalą DIEVAS ir ŽMOGUS.

Minėjimą atidarė ir jam vadovavo Ignas Kazlauskas, minėjimui ruošti komisijos pirmininkas. Atsistojimu ir sugiedant "Marija, Marija" buvo pagerbti ištremtieji į Sibirą bei žuvę ir mirę kovoje už Lietuvos laisvę. Svečias Ant. Bendorius

Dabar prel. Dr. F. Bartkus yra klebonu Texas valstybėje, Dallas diecezijoje, Cleburne. Kan. Dr. P. Aleksa eina atsakingas pareigas Portland, Oreg. Kūrijoje, dar prieš išvykdam į JAV, juodu abu gerokai pramoko anglų kalbos, o prel. F. Bartkus ir ispaniškai.

Klebonas kun. K. A. Vasys, Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonas Worcester, Mass., savo veikla yra žinomas tiek JAV lietuviams, tiek ir Lietuvoje. Ji pakartotinai buvo LRK Kunigų Vienybės pirmininku, žinomas ir Alto ir Balfo ir visų kat. organizacijų veikloje, daug prisidėjęs katalikiškų lietuviškų laikraščių (Draugo ir kt.) išvystymui. Naujoje Worcesterio diecezijoje jis buvo pakviestas komisijon paruošti pirmąjį diecezinį sinodą.

Jiems visiems trims — autoriams ir leidėjui — lietuvių visuomenė bus dėkinga ir už šį naują naudingą darbą.

P. V.

KOMUNISTŲ PARTIJOS BŪSTINE Jenoje, Vokietijoje, sukilę darbininkai taip sutvarkė, kad visa propagandinė literatūra nuklydo gatves. Darbininkai įsėdė nepalikti nei vieno kambario sveiko. Jenoje buvo pats stipriausias jų pasipriešinimas "raudonajai demokratijai."

IŠ VISUR

Adv. A. Olis su žmona, pasibaigus Washingtono sąskrydžiui, buvo priimti laikraščiu leidėju Tankersley. Priėmėme dalyvavo svetimų valstybių diplomatai, senatoriai ir kongresmanai.

Izidorius Rugienius, Balfo įgalltinis Vokietijoje rašo, kad lankydamas lietuvių kolonijas pastebėjo, jog daugumai labai sunku verstis: trūksta maisto ir drabužių. Balfo šalpa visi labai vertina ir sako, kad be jos badas žiūrėtų tiesiai į akis. Visi labai džiaugiasi, kad j Brėmeną atėjo nauja Balfo riebalų siunta. Bet dar labai trūksta cukraus vaikams.

Prel. L. Mendelis vaikų vasaros stovyklai Vokietijoje per Balfą atsiuntė 100 dol. Dabar jau gali atstogauti 36 vaikais. Trūksta paramos dar 364 vaikams.

Lietuviškosios Dainos Diena sekanciais metais organizuojama Bostono Kunigų Vienybės provincijos Kviečiami dalyvauti visi apylinkės lietuviškų parapijų chorai. Tuo reikalu liepos 4 d. 3 val. po pietų TT Marijonų piknike Thompson, Conn. šaukiamas vargonininkų pasitarimas.

Kun. A. Kleiva, MIC, Romoje Angelicum Universitete, apgynė disertaciją ir gavo daktaro laipsnį. Naujas daktaras yra kilęs iš Girkalnio par., Raseinių apskr.

"LIETUVOS ATSIMINIUMŲ" radijo valandėlės "Rūtos" organizacijos ruošiamas tradicinis vasaros piknikas įvyks rugsėjo — September 13, sekmadienį, Lietuvių Laisvės Parke, Linden, N. J. Kaip kasmet, taip ir šiame šiame radijo piknike bus renkama karaiškoji šeima, laimėjimai ir kitkas.

Gegužės 31 d. Great Neck'e staiga mirė Valentina Tomkienė, bolševikų pirmosios okupacijos metu nukankinto Lietuvos kariuomenės majoro Juozo Tomkaus našlė.

Velionė su šeima į šį kraštą atvyko 1949 m. pabaigoje. Tragiškas vyro likimas labai smarkiai atsiliepė į velionės sveikatą ir artėjant 13-sioms nelaimingų įvykių metinėms, širdis neišlaikė anų liūdnu prisiminimų spaudimų. Liko dukterė Liucija ir sūnūs Vaidelutis ir Mindega, kuris šiuo metu tarnauja JAV armijoje ir yra Korejos fronte.

PRISIMINTI KANKINIAI IR ĮSTEIGTA ALB APYLINKĖ

GREAT NECK, N. Y. — Birželio liūdnujų įvykių minėjimas, įvykęs birž. 13 Kasmociaus svetainės salėje, vėl priminė Great Neck'o lietuviams anas nelaimingas, pilnas siaubo ir liūdesio valandas, daugelio pačių minėjimo dalyvių išgyventas pirmosios bolševikų okupacijos metu.

Minėjimą atidarė ir jam vadovavo Ignas Kazlauskas, minėjimui ruošti komisijos pirmininkas. Atsistojimu ir sugiedant "Marija, Marija" buvo pagerbti ištremtieji į Sibirą bei žuvę ir mirę kovoje už Lietuvos laisvę. Svečias Ant. Bendorius

Meninėj dalyj Jonas Ciplickas paskaitė minėjimo nutaikai pritaikintas; ištraukas iš Bern. Brazdžionio poezijos ir

iš Brooklyno pasakė kalbą, kuria kvietė tautiečius, prisimenant anuos liūdnuos įvykius, labiau susirūpinti palaikymu lietuvių jaunimo tarpe. Po kalbos buvo priimtos dvi rezoliucijos: viena — prašymas paremti kongresmano Kersteno įneštą pasiūlymą (bilių HR231) ir antra — LB Great Neck'o Apylinkės įsteigimo reikalu.

Per padarytą rinkliavą Tautos Fondui — Altui buvo suaukota \$113.50.

Minėję dalyj Jonas Ciplickas paskaitė minėjimo nutaikai pritaikintas; ištraukas iš Bern. Brazdžionio poezijos ir

savo kūrybos. Vietinis vyrų choras, vad. muz. Myk. Cižo, padainavo: Jojau dieną, J. Štar'kos, Balnok tėveli—J. Švedo, Gaudžia trimitai — M. Petrausko, Vaikščiojau — J. Zilevičiaus ir Kur banguoja Nemunėlis — Vyt. Jančio.

Tuo pat po birželio liūdnujų įvykių minėjimo įvyko LB Great Neck'o apylinkės steigiamasis susirinkimas.

Priimtąją rezoliuciją apylinkės įsteigimo reikalu, kurią perskaitė Mar. Kazlauskaitė, susirinkusieji patvirtino savo parašais. Susirinkimo pirmininkas Ign. Kazlauskas ir svečias Bendorius pasakė žodį apie LB reikšmę ir būtinumą. Po to sekė rinkimai. Balsų dauguma išrinkti:

Apylinkės valdybon — Ign. Kazlauskas, Mar. Kazlauskaitė, S. Urbonas, J. Grigienė ir William Wolf - Vilkas; kandidatai — St. Šileika ir A. Patamsis. Revizijos komisijon — J. Ciplickas, J. Telksnys ir J. Kosuba. Kandidatas P. Povilaitis.

Great Neck'o lietuvių vyrų choras, susirinkęs birželio 13 d. apsvastyti savų reikalų, pagerbė vardinių progą savo narius A. Patamsį ir Jančę. Kiekvienam buvo įteikta dovana po knyga iš neseniai pasirodžiusių rinkoje.

Vieningas pabaltiečių protestas

MIAMI, Fla. — Lietuvių piliiečių klubo erdvion salėn birželio 15 d. vakare rinkosi gausiai dalyvių paminėti išvežtuosius į Sibirą ir pareikšti protestą prieš Baltijos tautų naikinimą. Tai buvo bene pirmas kartas Miami, kai lietuviai, latviai ir estai drauge buvo susėję prisidėjęs katalikiškų lietuviškų laikraščių (Draugo ir kt.) išvystymui. Naujoje Worcesterio diecezijoje jis buvo pakviestas komisijon paruošti pirmąjį diecezinį sinodą.

Kun. A. Tamoliūnui atkalbėjus invokaciją ir sugiedojus Amerikos himną, pagrindinę kalbą pasakė Miami Circuit Court teisėjas Wayne Allen, priminęs tautų laisvo apsisprendimo teisę ir pareiškė viltį, kad Pabaltijo tautos susilauksiančios

išvadavimo. Kalbėjo taip pat Laisvės Sargų pirmininkas Stephen Szabo ir Anta Kars-Navickaitė. Jiedu programai ir vadovavo.

Tarp kalbų dainavo estų liaudies dainas ponis Meeta Sepp, latvių — Amalija Peterson ir Lydija Venta, lietuvių — Anita Karns - Navickaitė. Bendrai buvo padainuota latvių "Put vejini". Ąkompanavo Tekla Peterson, Amalijos sesuo.

Pabaigoje visų dalyvių pasakyta už kongr. Kersten rezoliuciją. Priimtas raštas ir jis išsiuntinėtas visiems kongresmanams, kad Atstovų Rūmai greičiau pravesių bilių HR 231. Samata

MOKSLO NAUJIENOS

Smegenys — radijo siųstuvai
Jau seniau buvo pastebėta, kad žmogaus smegenys siūncia radijo bangas. Nebraskos universiteto mokslininkams pavyko tas smegenų bangas persiųsti paprastu telefonu net už 100 mylių. Smegenų bangos yra elektrinis virpėjimas, sukeliama pačių smegenų ir kaušo kaulų, tartum antenų, ir siunčiamos erdvėn. Smegenų bangos buvo atidengtos prieš 25 metus. Tolumesnės studijos dar nežinia, kur nuves. Gal kokį mygtuką turėdami kišenėje galėsime kitų mintis skaityti? Bet viena aišku: smegenų bangos padės nustatyti įvairias jų ligas, uždegimus ir aptikti auglius, kurie vėžiais virsta. O tai bus geriau negu veržtis į kitą žmogaus intimų dvasinį pasaulį.

Jie jau tai žinojo
Senas įsitikinimas, kad pilnatyje pasėti javai duoda didesnę derlių, turi rimtą pagrindą. Žurnale "Science" biologas

R. L. Edwards, atidžiai sekęs meteorologinius davinius per 16 metų, tvirtina, kad šilumos bangavimas seka mėnulio atmainas. Po pirmojo ketvirčio paprastai temperatūra slūgsta, o po pilnaties vėl ima kilti. Ūkininkai, vadinas, jau seniai buvo pastebėję, kad pilnatyje pasėta sėkla turės šiltesnę žemę ir pasėlis vėšliau sužels, duodamas ir geresnį derlių.

Saulėtumo žemėlapis
Vasarotojai, kurie savo atostogoms norės rinktis Norvegiją, netrukus galės pasinaudoti specialiu žemėlapiu, kuriame ras sužymėtas visas atostogoms tinkamas vietas ir jose veikiančių saulės ultravioletinių spindulių stiprumą. Daviniams surinkti įsteigtas specialus komitetas Bergeno mieste, o visoje Norvegijoje 10 tyrimo stočių. Tyrimai ne tik pasitarinaus vasarotojams, bet padės nustatyti, kokioje vietoje ir kokie augalai geriausiai gali augti. Taigi nauda bus ir žemės ūkiui.

Nuoširdžiai Jus kviečiame į Pranciškonų leidžiamą **DARBININKO** naudai rengiamą

PIKNIKA

BROCKTON FAIR GROUNDS

BROCKTON, MASS.

SEKMADIENĮ

LIEPOS 12, 1953

Gros pagarsėjęs **AL STEVENS' ORKESTRAS** — Bus graži **KALINIŲ PARODA**, kurią ruošia **Warris' Furriers** iš Brocktono — Dalyvaus visų mėgiamas **"AITVARŲ"** kvartetas iš **Brooklyn, N. Y.** — Bus skanių valgių ir gėrimų. — Čia atvykę susitiksime su savo senais pažįstamais; sudarysite naujų pažinčių — Taipogi savo atsilankymu paremsite Tėvus Pranciškonus, kurie taip nuoširdžiai dirba kultūros darbą, leisdami laikraštį "DARBININKAS".

VISI Į PIKNIKĄ!

RENGĖJAI

VARDAN TOS LIETUVOS

TEXAS VALSTYBĖJE yra didžiulės sausros. Žemė taip suskildino, kad kukurūzai virsta iš šaknų. Agrikultūros sekretorius pažadėjo ūkininkams valstybinę paramą.

ATSVENTĖ SIDABRINĘ SUKAKTĮ

NEW HAVEN, Conn. — Mūsų parapijos kleb. kun. A. Gradeckio 25 metų kunigystės jubiliejus, apie kurį Darbininke jau buvo rašyta, iškilmingai paminėtas birželio 7 d. Tą sekmadienį Jubilias atnašavo šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingas Mišias, asistuojant kun. A. Zanavičiui, parapijos vikariui, ir marijonui vienuoliui kun. A. Ješkė. Ceremoniarium buvo kun. B. Gauronskis, pri-taikytą gražų pamokslą pasakė kun. V. Gidžiūnas, pranciškų vienuolyno Kennebunk Port gvardionas. Žmonių buvo pilnutėlė bažnyčia — lietuvių ir kitataučių. Daug parapijiečių, klebono giminių ir pažįstamų iš Jubiliaso rankų priėmė šv. Komuniją.

Vakare šv. Kazimiero parapijos svetainėje Jubiliasui pagerbtį buvo suruošta šauni vakarienė, kuriai vadovavo kun. Zanavičius. Dalyvavo prel. J. Ambotas ir daug apylinkės kunigų, gausus būrys pasauliečių svečių ir pilnutėlė svetainė parapijiečių. Prel. J. Ambotui atkalbėjus maldą, sekė gausūs sveikinimai ir meninė progra-

Cleveland, Ohio

Naujos inteligentinės pajėgos: Manhattan Wille kolegija baigė Elvyra Apanavičiūtė, studijavusi vokiečių ir rusų kalbas; Clevelando kolegiją Western Reserve universitete baigė Regina Rimgailė Jonaitytė, studijavusi kalbas ir biznio dalykus.

Naujos lietuviškos šeimos: birželio 13 d. šv. Jurgio bažnyčioje susituokė L. Kazėnas ir Br. Petruskevičiūtė, nauj. parapijos bažnyčioje A. Garmus ir V. Sajauskaitė.

Nauji liet. bendradarbių nariai: O. ir J. Zukauskai su dukterimis, J. ir M. Palubinskai — sūnaus, R. ir Br. Snarskiai — dukrelės.

I ateitininkų moksleivių stovyklą birželio 20 buvo išvykę 7 stovyklautojai.

HELP WANTED FEMALE

TYPISTS

Permanent positions with well established firm. Interesting detail work in pleasant surroundings. 5-day—37 1/2 hour week. Group insurance, hospitalization, sick benefits.

Trainer Jobs For JUNE GRADUATES

FOR INTERVIEW
Phone MR. TURNER
CENTRAL 6-6511

HARTFORD STEAM BOILER
120 S. LA SALLE ST.

ma. Šv. Kazimiero choras sugiedojo Ilgiausių metų ir su-eilę liaudies dainų. Didelę staigmeną padarė operos solistė Zuzana Griškaitė, atvykusi Jubiliaso pasveikinti savo nuostabiū balsu. Ji padainavo ariją iš Fausto operos, Patekėk aušrine — Kačanausko ir Tėve mūsų. Jai akompanavo prof. V. Marijošius.

Vietinių draugijų ir klubų nariai bei narės jubiliasui įteikė dovanų, o piniginę stambiā dovaną visų parapijiečių vardu su nuosirdžiais sveikinimais ir linkėjimais įteikė parapijos vikaras kun. A. Zanavičius.

Vaišes ruošė ir jomis rūpinosi Moterų Guildos narės ir parapijos choro nariai. Svetainė ir stalai buvo gražiai išpuošti gėlėmis ir žvakėmis. Visa šventė praėjo labai gražioje ir smagioje nuotaikoje. Jubiliasui linkėta daug sėkmės ir sveikatos sulaukti auksinio jubiliejaus. M.

Žinios iš Elizabetho lietuvių parapijos

Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje krikšto apeigas priėmė šiais metais: Mark Jud Herman, Carol Lee Papalis, James Peter Skobodžinski, Denis Ann King, Catherine Folio, Julienne Sharon Brazzinski, Thomas Joseph Starzynski, Caroline Ann Mitchell, Douglas Paul Kiskey, Alvydas Alfonsas Jarmosevičius, Lorraine Šalkauskas, Marija Birutė Grincevičius, Louisa Ann Thomas, Kenneth Paul Stulga, Michael Jerome Potts, Bruce Jacob Franz, Joseph Šarunas Juška, Ronald Anthony Kontrimas, Lester Andrew Thompson, Donald Michael Stokas, Donald William Wysocki, Deane Claire Wysocki (dvyneukai), Viktorija Kristina Vakarietis, Thomas Richard Dillo, Antanas Schilling.

Palaidoti šiais metais su bažnytinėmis apeigomis: Petras Eidukaitis, Stanislovas Peipalas, kun. Juozas Simonaitis, Anelė Šidlauskienė, Magdalena Jasiunskienė, Povilas Kirvevičius, Mykolas Dobrickas, Vincentas Bernotas, Jurgis Pečiulis, Petronėlė Paulikonienė, Bruno Dudas, Ona Andriušaitienė, Maria Remekienė, Stanislova Kairienė, Juozapina Skudienė, Pranciška Budreckienė, Vincas Bordinas, Elena Zabitiienė, Monika Gulbinienė, Maria Jurgaitienė, Juozas Kleinauskas, Onutė Stimbraitė (Staboris), Mykolas Peronis.

Priėmė moterystės sakramentą: Stephen Sahli su Ann Venskus, Mathew Fischer su Anna Kalanta (Mikionis), Al-

PATERSON, N. J. — Birželio 21 d. čia labai gražiai paminėti tragiškieji birželio įvykiai: bažnyčioje pasimelsta ir išklautas jautrus kun. Vyt. Demikio pamokslas, o 2 val. p.p., nors veik nepakeliamas karštis svilino, prisirinko kupina Piličių Klubo salė dalyvių, kur dar pirmą kartą taip jautriai ir iškilmingai buvo atšvęsta ši Lietuvos ir lietuvių nelaimė. Dalyvių tarpe matėme kleb. kun. Kintą, kun. Vyt. Demikį, miesto atstovą Mr. Murphy, o be to ir daug lietuvių, kurie niekad tokiose minėjimuose nepasirodydavo.

Minėjimą atidarė Tremtinių Draugijos pirm. St. Stanaitis ir pakvietė jam vadovauti J. Jasiukevičių. Parapijos chorui sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, dalyviai dar kartą atsistojo kritusių dėl Lietuvos laisvės pagarbai ir stovėjo, kol Vydūno vyrų choras sugiedojo gedulingą maršą (A. Vaičiūno "Kritusiems šauliams"). Labai prasmingą paskaitą skaitė mokyt. V. Čižiūnas. Jis tarp kitoko skaudžiai paparė ir tremtinius, kurie jau pradeda kovoti dėl Lietuvos laisvės tik prie televizijos, o visuomeninio darbo kolonijose našta palieka tik kelietai asmenų.

Meninėje dalyje parapijos choras, vadovaujamas muz. V. Yusto, jautriai sudainavo: Mes padinuosim — St. Šimkaus, partizanų dainą — Stoviu aš parymus — Leonardo Šimučio, Jr., ir Laisvės dainą — J. Žilėvičiaus, o Vydūno vyrų choras, susiorganizavęs vos prieš

mėnesį, išėjęs pirmą kartą į sceną, vadovaujamas muz. Kl. Praliekos, gražiai išpildė: Suteptams tamsi naktuzėlė — Kl. Girauzdės, Kur žemė dundėjo — Kr. Praliekos ir Kai tėvynė bū: pavojų — J. Gaidelio. Abiem chorams akompanavo Jugoslavijos polit. tremtinys muz. Arnoldas Pristernik. Miesto atstovas Murphy savo žodyje užlėgė lietuvių dėl skaudžios nelaimės ir tikino sulauksiant laisvės. Teresė Mažionytė padėklamavo B. Brazdžionio Tremtinio maldą, o Step. Augulis J. Aisčio — Partizano šermenis.

Dėl Kersteno rezolucijos išsiųstos telegramos (14) Kongreso pirmininkui, Taisyklių Komiteto nariams ir vietos kongresmanui Gordon Canifield, kurias visų organizacijų vardu įgaliota pasirašyti J. Sprainaitis, A. Gustas ir St. Stanaitis. Specialias telegramas pasirašė bolševikų kalnys J. Kaunas, M. Šaulienė (vyras Sibire), F. Sarankas (šeima už geležinės uždangos) ir Pristernik, jugoslavias, išsprukęs iš Tito tiranijos. Apie tai pažymėta ir jų telegramose. Visi dalyviai pasirašė bendrus laiškus Kongreso pirmininkui ir Taisyklių Komiteto pirmininkui. Telegramų akcija pradėta jau ir prieš minėjimą ir jau gauta eilės kongresmanų asmeniškai, parama žadą atsakymai. Siuntimas telegramų bus dar tęsiamas.

Dalyviai, prašomi akcijai sumesti po keletą centų, sudėjo aukų net 150 dol. Didesnės sumas aukojo: kleb. kun. J. Kin-

ta — 15 dol., J. Kaunas ir F. Saranka — po 10 dol., Piličių Klubas, kun. V. Demikis, Step. ir E. Auguliai, M. Šaulienė — po 5 dol.

Minėjimo progą neseniai pirktuose Piličių Klubo namuose buvo pakabinta tremtinio Adolfo Aiduko nupieštas ir padovanctas gražus vytis. Minėjimas baigtas visai salei sugiedojus Lietuvos himną. Besiskirstydami visi džiaugėsi, kad Patersono kolonijoje ypatingai šiemet Vardan to Lietuvos vienybė ėmė žydėti. Linkėjime, kad ji ir toliau žydėtų.

Aidas

Help Wanted Female

Mergaitės-Moterys

litavimo ir lengvo montavimo darbams. Švarus darbas, bus išmokytos. Ateiti pasiruošusioms tuoj dirbti, jei bus priimtos.

Servotrol Co.

114 W. Illinois St.

Help Wanted Male

BLACKSMITH

Steady work

Overtime time and half

\$1.81 per hour and up to start Commensurate with ability and experience—Insurance and pension plan — Sick benefit. Paid vacation and holiday.

English required.

Open up until noon on Saturdays

AMERICAN

LOCOMOTIVE CO.

23rd & Euclid Ave.

Chicago Heights, Illinois

DRIVERS

WE NEED COMPANY MEN AND BROKERS

with at least one year semi-trailer experience and good references.

Ages 25—45

We offer good equipment Steady year around work and good earnings.

See BURT SINGER

TRANSFER CO. MIDWEST

7000 So. Pulaski

MEN

Soldering
Light Assembly
Clean Work
Will train — Steady work
Overtime
Come ready to work if accepted

SERVOTROL CO.

114 W. Illinois St.

Display

SKAUDŽIAI PALIETĖ POTVYNIS

SIoux CITY, Iowa. — Birželio 8 d. mūsų miestas ir 12 kitų vietovių smarkiai nukentėjo nuo potvynio, kurio čia tokio didelio nebuvo jau per 60 metų. Potvynis buvo toks staigus, kad per kelias valandas apsmė daugiau kaip tūkstantį namų. Nespėjo pabėgti ir tuojau prigirė 12 žmonių, o apie

3000 paliko be pastogės. Kai kurių namų nesimatė iš vandens, kitus apsmė iki lubų. Apsmėta taip pat tūkstantai automobilių ir sunkvežimių.

Potvynis skaudžiai palietė ir lietuvių šv. Kazimiero parapijos 51 šeimą. Žymi dalis jų neteko namų, rūbų, baldų ir automobilių. Birželio 21 d. nukentėjusiems nuo potvynio šv. Kazimiero bažnyčioje buvo renkamos aukos. Mažiau ar daugiau yra nukentėjusių pusė parapijiečių.

• Kazimieras Zolpys su šeima atvyko iš Belgijos anglių kasyklų ir apsigyveno Sioux City. Ilgai nebuvo galima gauti buto, tai gyveno pas parapijos kleboną kun. S. Morkūną.

• Kersteno rezolucijai paremti pasiūsta 200 laišku Atstovų Rūmų pirmininkui ir kitiems atstovams. Tuo reikalu kleb. kun. S. Morkūnas kalbėjo birželio 21 d. šv. Kazimiero klubo vakarienoje, kuri buvo surengta parapijos salėje.

binas Gražys su Kunigunda Brauns, Lester John Thompson su Anna Stučka, Herbert Budreckis su Florence Montvillo.

Gegužės 30 d. priėmė pirmąją komuniją — 48 vaikučiai.

Mūsų mokyklą baigė ir gavo mokyklos baigimo diplomus birželio m. 20 d. — šie berniukai ir mergaitės:

1. Monkevičius Algimantas
2. Terraciano George
3. Bakšys Ramutis
4. Wysocki Joseph
5. Miškinis Daniel
6. Didžbalis Vytautas
7. Murzinski Robert
8. Wojtala Joseph
9. Folio Edward
10. Maceikonis Vytautas
11. Lasco Richard
12. Meškauskas Teresė
13. Valentukevičius Irena
14. Peskus Juliann
15. Demboski Dorothy

16. Žindžius Rita
17. Jardt Margaret
18. Burinskas Margaret
19. Eidukevičius Marytė
20. Didžbalis Marytė
21. Petrauskaitė Regina
22. Jusukaitis Irena
23. Stacy, Gladys

APSIDRAUSKITE IR VIETA SAUGIA

Santaupos, įdėtos prieš 1-ją mėnesio d. veikia nuo 1-mo

Dovanai duodamas komplektas plunksnų ir pieštukų su kiekvienu indėliu.

Darbo valandos:

Pirmadienis ir ketvirtadienis nuo 9 val. ryto iki 3 val. p.p. Antadienis ir penktadienis nuo 9 val. ryto iki 4 val. p.p. Šeštadienis nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos. Trečiadienis visą dieną uždaryta.

Drive in **LOMBARDO**

Savings and Loan Association

FRANK J. KINST, vykd. direktorius

6635 WEST CERMAK ROAD

Gunderson 4-2600

Einaimosios sąskaitos dividendo **3%**

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted Male

ATTENTION

DIE SINKERS DIE MAKERS DIE REPAIRMEN

KELLER MACHINE OPERATORS

ALL SHIFTS — NEW PLANT — NEW EQUIPMENT
LOCATED IN SMALL WISCONSIN CITY WITHIN
1/2 HOUR OF METROPOLITAN ADVANTAGES OF
700,000 POPULATION

Good Wages — Overtime — All employee benefits —
Assistance given in securing suitable housing — Enjoy
Country Living with all City conveniences.

WRITE FOR INFORMATION OR COME OUT TO

KIEKHAEFER CORP.

Cedarburg, Wisc.

SHIPPERS

WE HAVE OPENINGS FOR GOOD MEN
IN SHIPPING DEPARTMENT
Opportunity For Advancement

Good pay — 5 days

All Company benefits, Convenient location

40% discount on all merchandise

JOHN PLAIN & CO.

444 W. WASHINGTON

H. KOHLMAN

TUOJAU PRIMAMI

DIRBTUVEI PAGELBININKAI

kurie nusimano padėti elektrikų darbams, bet ne būtina

• Geras pradinis atlyginimas

• Atlyginimas automatiškai didinamas

• Visos tarnautojų privilegijos

• Pusanoto karto tiek mokama už antvalandžius

Kreiptis asmeniškai:

Ther Electric and Machine Works

175 JEFFERSON

MEN! MEN! MEN!

GO TO WORK TODAY! WE WANT WAREHOUSE MEN

PACKERS, CAR&TRUCK LOADERS

Daily cash if you need it. Work steady or work on your day off. Only reliable men wanted. Good starting rate with overtime after 8 hours. Apply:

WORKMAN FOR WORKMEN

601 W. Washington Boulevard

Help wanted Female

GIRLS—WOMEN

TYPISTS — EXPERIENCED

KEY PUNCH OPERATORS

Experienced preferred but not necessary — Will train.

Excellent opportunity for advancement.

All company benefits include.

Bonus plan—insurance. Up to 4-week paid vacation.

40% discount on all merchandise.

JOHN PLAIN & CO.

444 W. WASHINGTON BLVD. See Miss Kohlman

D Ē M E S I O !

Bendriems raštinės darbams padėti

AUKŠTAS ATLYGINIMAS — PRIEDAS 1 RATOS

BONO PUNAS. LABAI GEROS DARBO SĄLYGOS

LIGONINĖS IR GYVYBĖS APDRAUDIMAS

TAIP PAT

KAFETERIJOS PADAVEJOS

BELL & GOSSETT CO.

8200 N. AUSTIN — MORTON GROVE

INdependence 3-4040 Tel. ORchard 3-3700

ALL AROUND COOK

Must be able to do all around cooking and baking.

Good Wages. Good Working Conditions.

SEE MISS MAJOR

Franklin Blvd. Hospital

3240 West Franklin Boulevard Sacramento 2-3020

SPORTAS

● Karūnacijos įproga praveistame polo turnyre pirmą vietą laimėjo Argentinos rinktinė, įveikusi Angliją 7:6. Pati karalienė argentiniečių kapitonui įteikė taure.

● Amerikos rugy rinktinė, viešinti Australijoje, ir vėl pralaimėjo. Coff Harbor (P. N. Valija) rinktinė amerikiečius įveikė rezultatu 26:18.

● Profesionalinės teniso pirmenybės jau pasibaigė. Pasaulio meistrerių tapo Dick Gonzales iš Los Angeles, įveikęs D. Budge per 4 setus. Dvejeto varžybas laimėjo Gonzales ir Budge, nugalėdami Earn ir Rogers per 2 setus.

● Amerikiečių kariuomenės 2 garšios komandos Paryžiuje demonstravo amerikiečių futbolą prancūzams. Susirinkę 10.000 žiūrovų nusivylė jiems nežinoma sporto šaka. Iš to galima spėti, kad amerikiečių futbolą Europoje vargiai ar prižytų.

● Karalienė Elzbieta pagerbė Anglijos geriausią jūdiką Gordon Richards, jį pakeldama į riterius. Prieš kelias dienas Sir Gordon laimėjo vienas iš populiariausių arklų lenktynių Anglijoje — Epsom Derby.

● Garsaus suomių sportininko P. Nurmi sūnus Matti eina tėvo pėdomis. Kai kurie ekspertai, kurie stebėjo jaunąjį Nurmi, pareiškė, kad iš jaunuolio galima tikėtis tikrai gražių laimėjimų.

● Tarptautinis olimpinis komitetas atmetė prašymą atleisti leisti olimpinuose žaidimuose dalyvauti ir tems sportininkams, kurie dėl poli-

linių priežasčių buvo priversti ap-
leisti savo gimtą kraštą ir dabar gy-
vena tremtyje. Kadangi olimpiniai
žaidimai remiasi individualinėmis
varžybose, sprendimas yra skaudus
ir neteisingas.

● Australas Lewis Hoad nugalėjo
savo bičiulį Ken Rosewall Londono
(lawn) teniso turnyre per 2 setus ir
tuo laimėjo turnyro vyrų grupės
varžybas.

● Viena iš žymiausių Amerikos
polo komandų Meadow Brook lai-
mėjo varžybas dėl Duke of Suther-
land taurės, nugalėjusi anglų Cow-
dray komandą rezultatu 6:5.

● Vokietijos futbolo meistrerių ta-
po garsioji "Walters" vienuolikė, 1.
FC Kaiserautern, nugalėjusi VfB
Suttgart 4:1. Rungtynes Berlyno o-
limpiniam stadione stebėjo virš
95.000 žiūrovų.

● FC Barcelona vėl tapo Ispani-
jos futbolo meistrerių, gi Austrijos
meisterio garbė tenka Austria klubi-
ui.

● Ilgesnį laiką S. Amerikos konti-
nente viešėjęs šveicarų Young Boys
FC Bern futbolo klubas šiomis die-
nomis Montrealyje užbaigė savo
gastroles. Jie laimėjo 5 rungtynes ir
su FC Liverpool sužaidė lygiomis.

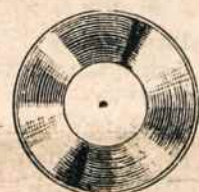
Lenkai laimėjo taure

Birželio 28 d. Metropolitan
Oval aikštėje dėl čekų taurės
rungtys keturios vienuolikės:
lietuvių, čekų, lenkų ir ukrai-
niečių.

Pirmosios rungtynės buvo
tarp lenkų ir čekų. Rungtynes
laimėjo lenkai rezultatu 5:2.

Antrąsias rungtynes žaidė
lietuviai prieš ukrainiečius.
Nugalėtojai išėjo lietuviai re-
zultatu 3:2. Tuojau lietuviai tu-
rėjo išeiti į finalines rungtynes
su lenkais, kurie gavo pasilsė-
ti.

Finalines rungtynes laimėjo
lenkai 0:2 (0:0). Jiems ir at-
teko taurė, nors aikštėje pub-
likos favoritais buvo lietuviai.

LINKSMOS PLOKSTELĖS REKORDAI

Naujai pagamintos pirmą kartą iš-
leistos lietuvių kalba juokų plokstelės
— rekordai. Čia rasit juokų, juokelių
— net linksta keliai. Jeigu Tamsta nei-
stijuoktum jų klausydamas, reikėtų eiti
pasitarti pas savo daktarą. Kaina tik
1 dol.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666, Newark, N. J.

Greenfield, Mass.

Greenfield, Mass. — š. Onos
Draugija liepos 12 d., sekma-
dienį, po pietų Franklin Coun-
ty parke rengia išvažiavimą.
Vieta visiems gerai žinoma.
Bus skanus valgiai ir gėrimai.
Smagiai praleisite laiką gražio-
je gamtoje. Šeiminkės jau
dabar ruošiasi, kad visus sve-
čius gražiai galėtų priimti ir
pavaišinti. Visus nuoširdžiai iš-
visur kviečia A. Stepankevičienė,
M. Budrevičienė, L. Ognoni-
enė ir kitos darbdėsių mūsų
moterys. Laukiame visų Green-
fielde.
A. Dėdinas

Help wanted Female

DARBININKĖS

molancijos dirbti Singer, Merron ir
sagoms skyles daryti mašinomis, pa-
stoviam darbu su geru atlyginimu,
malonios darbo sąlygos. Kreiptis:
TOBRA KNITTING MILLS
705 Driggs Ave. (kampus Grand St.)
Tel. EV 4-1646 B'klyn, N. Y.

NOSINIŲ KLOSTYTOJA

patyrusi, pastoviam darbu su geru
atlyginimu, malonios darbo sąlygos,
įvairūs priedai. Kreiptis:
Brooklyn Handkerchief Co.
62 Schenectady Ave., Brooklyn, N. Y.

RESTORANO MERGAITE

be patyrimo darbu nuo 4 iki 12 val.,
darbas pastovus, atlyginimas geras.
Kreiptis:
BLUE EAGLE TAVERN
858 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. TA 7-9942

VIRĖJA, taip pat KAMBARINĖ-PA-DAVEJA.

Turi būti patyrusi. Darbas
užmiestyje sezono metu nedidelėje še-
imoje. Gyvenama kartu. Duodamas
kambarys, maistas ir alga. Kreiptis:
130 95th Street, N.Y.C.
Tel. AT 9-8216

FINGERWAVER - MANICURIST

Patyrusi. Darbas pastovus. Geras
atlyginimas. Pirmadieniais nebedirba.
Malonios darbo sąlygos. Kreiptis:
BEAUTY BOX
186 Underhill Ave., Brooklyn, N. Y.

LENKEJOS (WINDERS)

prie Foster mašinų, patyrusios, ga-
balinis darbas, geras atlyginimas,
malonios darbo sąlygos. Kreiptis:
ACE YARN WINDING CO.
79 Clifton Place, B'klyn, N. Y.
Tel. NE 8-5166

DARBININKĖS

prie Merron mašinų. Darbas pasto-
vus. Geras atlyginimas. Malonios
darbo sąlygos. Kreiptis:
Jed Rose Knitting Mill
2032 Bergen St. Brooklyn, N. Y.
Tel. DI 5-0181

Help Wanted Male

MACHINISTS- MILLING HANDS

JIG BORER
Job order work
Steady work, Good pay
Nice working conditions
Mount Vernon 8-5552

SUPERINTENDENT

For 20 family unit with 3 room apt.
make small repairs and understand
steam heat and hot water system
handling.
Tel. Astoria 8-8674

PARDODAMA VAISTŲ GAMYBOS ĮMONE

Parduodama garsi vaistų gamybos
įmonė, plačiai žinoma pasaulyje. Grei-
tam pirkėjui auksinė proga ir lai-
minga ateitis kaip sėkmingas. Galima būti
ir dalininku (partneriu) — vyru ar
ba material. Informacijos reikalų
tuojau rašyti:
DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666, Newark, N. J.

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS —
SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Mover
326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Jau 12 metų, kai visą klasę
"LIETUVOS
Atsiminimų"
RADIO VALANDŲ
kurių yra transliuojamos
SEŠTADIENIAIS
iš New Yorko stoties
WIEW 1330k-107.5m
DIREKTORIUS
Jokūbas J. STUKAS
asistuoja Alf. PETRUTIS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. Y.
Tel. WA 6-3325.

HELP W. MALE-FEMALE

ANESTEZISTAS

reikalingas 69 lovų ligoninė. Mėnesinis
atlyginimas \$350, su visu išlaidkymu.
Kreiptis:
MIDWOOD HOSPITAL
19 Winthrop St., Brooklyn

NEW KNITTING MILL with most modern machinery want

SINGER OPERATORS & KNITTERS
MARGO KNITTING MILLS
1 Wyckoff Ave. at Jefferson St. Station,
Canarsie Line, Entrance through
parking place, Jefferson St. 3rd floor.
Be sure you apply at MARGO.
GL 6-6872

REAL ESTATE

CONEY ISLAND

Brick furnished room house near
ocean; fully rented, newly re-
modelled, 1 room & kitchenette,
and 2 rm & kitchen; new oil
burner, new sprinkler system,
brass plumbing, new roof. All
year round; no mortgage, 4 rm
bungalow vacant for use of
buyer. Sacrifice, leaving N. Y.
Isadore Yaged, 2841 West 28 St.
Tel.: Coney Isl 6-4947

Užsisakykite

Darbininką dar šiandien

GERIAUSIA VIETA GEGUŽINĖMS IR PARENGIMAMS

PONO ROŽENO FARMOJE, RAYNHAM, MASS.,
prie gražaus ežero pastatyta nauja, didžiausia ir patogiausia svetainė
dveju aukštų, tinkamiausia piknikams, vestuvėms, ir kitokioms
iškilnėms. Galima išsinuomoti arba užsisakyti su visu patarnavi-
mu. Lietuvių parengimams geriausia vieta. Dėl sąlygų kreipkitės į:
MR. F. ROŽENAS, 488 No. Main St., Raynham, Mass.
Telefonas TO 2-3716.

STONY BROOK LODGE,

Pr. Lapienės vasarvietė

turi kambarius atostogoms kiekvienam prienamomis kai-
nomis. Atskirose vilose išnuomojami kambariai norintiems
patiems šeiminkauti. Miškas ir salė tinka vasaros pra-
mogoms. Arti jūra.
Visą šį sezoną vasarvietė vyksta mūsų dalininkų A.
Galdiko, V. K. Jonyno, Vyt. ir Aleks. Kašubų, P. Kiaulėno,
P. Lapės ir R. Viesulo rinkinių kūrinių paroda. Nėra įžan-
gos. Visi kviečiami.
Susisiekimas automobiliais 25A keliu ir Long Island
traukiniais į Stony Brook. Rezervacijos raštu.
Adresas: **MRS. LAPE, STONY BROOK, L. I., N. Y.**
Telef. Stony Brook 7-0586

WILLIAM J. DRAKE

(DRAGONAS)
Lietuvis Advokatas
85-03 WAREHAM PL., JAMAICA, N. Y.
Tel. Jamaica 6-7272

M. and Z. AUTO COLLISION WORKS

Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo d-vė
BODIES AND FENDERS STRAIGHTENED
COMPLETE AUTO PAINTING DUCO REFINISHING
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Tepimas ir poliravimas.—Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS Z ZALIAUSKAS
937 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EV 8-9794

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APlegate 7-7083

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — Vedėjas
582 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia
duona. Mes kepame duonas, py-
ragus ir pyragaičius pagal visų
skoni. Turtai, ypatingai pyragal
vestuvėms, krikštyjoms ir ki-
tokioms iškilnoms progoms.
Užsakymai išpildomi kogeriau-
siai. Išvežiojame į krautus ir
privatus namus.

PARDUODAMI NAMAI
Ridgewode — 4,
East New York — 3,
Woodhavene — 5,
Richmond Hill — 6,
Ozone Park — 3,
Jamaica — 3,
Sekantys namai yra pradadant
vienai, baigiant devynioms šei-
moms; kaikiuros iš jų yra su
krautuviems bei bizonais. Plates-
nes informacijas gauti pas:
J. VASTŪNAS
108-07 Liberty Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 8-2239

ABRAMS DRESS SHOP
228 Broadway, Brooklyn, N. Y.,
telef. EV 8-6656
Vasariniš išpardavimas
Paltai, eilutės, "toppers". Dydziai
9-15, 10-20, 36-48 geriausių
100% vilnos medžiagų ir "pood-
le" didmenų prekybos kainomis.
Suknelės, šilkas ir medvilnė
naujausio stiliaus pigia kaina.
Laisvas pakeitimas.
Ateikit pas Abrams su šiuo
skelbimu ir gausit 10% nuolai-
dos. Mes kalbame lietuviškai.
Tel. EV 8-6656

"Pirmiausia uželk pas Adomą"
Būsi greitai ir mandagiai
aptarnautas.
VISAI SAVO DRAUDIMO IR
REAL ESTATE REIKALAI
Adam Realty Co.
1140 EAST JERSEY ST.
ELIZ., N. J.
Adam Stankūnas EL. 4-1570

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti
iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. Evergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai
ir kiti maisto produktai šiose krantuviuose:
69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAMI NAMAI
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond
Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius
ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose
— greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

NEW YORK
Tel. Evergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Gaborius-Balsamuotojas
Moderniška Kopyčia
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5013
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. Ballas — Direktorius
Alb. Baltrūnas—Balton
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

BOSTON, MASS.
S. Baracevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška kopyčia ser-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žė-
miausiomis kainomis. Kainos to-
pačios ir i kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Kopyčia sermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

ISPANIŠKAS DZINGELIS
Kveplančio Dzingelio
šaknis turi padavimų
nuo senovės, kad Dzingelis
buvo vartojamas nuo išputimų,
dusinimo, troškulio, neatgavimo
kvapo, nuomario, paralyžiaus,
dieglių ir skausmingų mėnesinių;
uždegus kveplančio Dzingelio šaknis
yra gerai aprūkyti ligonio kambari
ir patį ligoni, suskutus šaknis
darytis arbata ir gerti, sutrynus šaknis
maišyti į tabaką — rūkysi ir
džiaugiesi maloniu kvepėjimu.
Svaras Dzingelio \$3.00;
kvoteris svaro \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas
Baras, SALĖ vestuvėms,
parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate 2 1/2 % A Year Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from \$25. to \$10,000.
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
 APJUNGOS
 AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
 660 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Angelių Karalienės parapijos visų draugijų valdybos turėjo pasitarimą parapijos būsimo pikniko reikalais. Piknikas vyks liepos 12 d. National Hall and Park, Woodside, 38 Ave. ir 65 st. kampas, Brooklyne. Pasitarime sudarytos atskiros komisijos, kurios tvarkys įvairius pikniko reikalus. Taip pat numatyti kandidatai į parapijos karališką šeimą.

ALRK Federacijos

New Yorko apskr. susirinkimas, įvykęs penktadienį, birželio 26 d. 8 val. v., Apkreikimo parap. mokykloje svarstė Kauno Arkivyskupo Metropolito J. Skvirecko 80 metų sukakties minėjimo reikalą. Pavesta Federacijos valdybai sudaryti komisiją minėjimui suruošti. Minėjimo datą nustatys komitetas. Tą dieną turėtų būti visose lietuvių bažnyčiose pamaldos Arkivyskupo intencija, po pamaldų jubilato garbei akademija.

Agr. Balys Vitkus

iš Brocktono, kur yra Nukr. J. Seserų vienuolyno ūkio tvarkytojas, sekmadienį lankėsi New Yorke ir svečiavosi pas pulk. Joną Šlepetį.

Vasaros stovyklon

Kennebunk Port, Me., praėjusį šeštadienį, birželio 27 d., iš Brooklyno išvyko virš 40 vaikų. Išvyko autobusu iš pranciškonų vienuolyno Brooklyne. Stovykloje prabus apie 5 savaites.

Darbininko redaktorius

S. Sužiedėlis nuo liepos 4 d. išvyksta dviem savaitėms atostogų pas šeimą. Atostogų metu jį pavaduos P. Jurkus.

Kun. Dr. J. Starkui,

paaukojusiam spaudos reikalams 90 dolerių, reiškiamame nuosirdžiai padėką.

"Darbininko" administracija

Vasario 16 gimnazija ir Balfas

Amerikos ir Kanados lietuviams labai sielojas gimnazijos išlaikymu ir drąsiai galima tvirtinti, kad mažiausia 80 proc. visų aukų gimnazijai ateina iš Amerikos ir Kanados.

Iš Amerikos lietuvių spaudos patirta, kad PLB Vokietijos Krašto valdyba užpirkto Huettenfelde namus, į kuriuos numato perkelti Vasario 16 Dienos gimnaziją. Anot Krašto valdybos pranešimų spaudai, kainuos virš \$75,000.00. Neabejotinai tų namų išpirkimo našta ir būtinas jų remontas daugiausia kris ant Amerikos ir Kanados lietuvių pečių.

Tačiau tai yra didelis objektas, kurio išmokėjimas, o vėliau tos nuosavybės išlaikymas kelia daug rimtų ir komplikuočių problemų. Investuojant kapitalą, Amerikos ir Kanados lietuviams norėtų gauti tvirtų užtikrinimą, kad nuosavybė pirka Vasario 16 Dienos Gimnazijai, kad ji tarnaus tik lietuviškiems reikalams ir ateityje tas turtas nepateks į svetimas rankas. Aukotojams šiaip vandenynų rūpi, kad jų aukos būtų persiunčiamos palankiausiu kursu. Taip pat jiems rūpi rasti formą ir būdus užtikrinti sau teisę ginti investuotą į tą turtą kapitalą, jeigu ateityje kas nors kėsintųsi tą turtą nusavinti ar naudoti lietuviams svetimiems interesams.

Balfo valdyba, pasikvietusi Amerikos Lietuvių Bendruomenės LOK valdybos atstovus, bendrame posėdyje nuodugniai išnagrinėjusi pasirodžiusius įvairius tuo reikalu spaudoje straipsnius ir susijusias su tu

Į mergaičių stovyklą

kuri vyksta pas Nek. Prasi-dėjimo seserys Putname, sekmadienį, birželio 28 d. iš New Yorko išvažiavo gražus būrelis mergaičių praleisti vasaros.

namų pirkimu problemas, priėjo išvados, kad Vasario 16 Dienos gimnazijos šelpimas pasidarė specifinė ir ilgalaikio pobūdžio problema ir dėl to reikėtų steigti specialų komitetą Amerikoje iš Balfo ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės skirtų asmenų, kuris rūpintųsi aukščiau minėtais gimnazijos šelpimo reikalais.

Toks komitetas galės įsisteigti, jeigu Balfo vyriausias organas — direktorių taryba ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės L. O. Komitetas tuo reikalu teigiamai pasisakys.

Balfo Centras

Naujas Karys

Birželio mėn. Karys jau pasirodė. Turinyje randame: A. Merkeliš — Lemtingasis birželis; pulk. ltn. M. Karaša — Šaulių sąjungos sukaktuvinis birželis; kpt. Sim. Urbonas — Šiaubos dienos ir naktis Zeimenos pakrantėse; Petr. Tarvydas — Priešo propagandos visuotinis išsiplešimas; apžvalgų ir kariško gyvenimo skyriai.

Pakeliamas mokestis

pašto siuntimas į užsienius (International Parcel Post) nuo rugpjūčio 1 d. Už pirmąjį svarą bus imama 45c., o kitus 22 c. ir plus dar persiuntimo mokestis į atitinkamą kraštą.

Paštas ilgiau dirbs

Brooklyno pašto viršininkas Edward J. Quigley praneša, kad nuo liepos 1 d. pašto įstaigos bus atviros šokiadieniais nuo 8 AM iki 6 PM, išskyrus šeštadienį nuo 8 AM iki 12 val. vidurdienio. Postal Savings ir Bonds bus priimama nuo 9 AM iki 5 PM. Registruotus laiškus ir pinigų perlaidas (money orders) priims visas šešias dienas nuo 8 AM iki 5 PM. Pagrindinė pašto įstaiga (General Post Office) dirbs visas 24 valandas, bet pinigų perlaidos bus primamos tik nuo 8 AM iki 6 PM.

SEN. JOHN F. KENNEDY ir Miss Jacqueline Bouvier rugsėjo mėn. 12 kelia vestuves. Senatoriaus tėvas buvo JAV ambasadorium Anglijoje. Miss Bouvier — laikraščiu korespondentė, fotografė.

Lietuviškų plokštelių katalogą

išleido "Gabijs". Norintiems susipažinti, katalogas siunčiamas nemokamai. Rašyti: Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn, 11, N. Y.

Tadas Žilevičius

Brooklyne baigė pirmuoju Public School Nr. 10 ir ir gavo aukso medalį. Toliau mokysis Brooklyno auktesniojoje technikos mokykloje. Į ją norėjo įstoti 6000 mokinių, bet mokykla kokkurso keliu priima nepilną tūkstantį mokinių. Tadas Žilevičius jau išlaikė konkursinius egzaminus.

Į skautų stovyklą

kuri vyksta prie Niagaros krioklio Kanados pusėje, iš Brooklyno išvažiavo nemaža jaunimo ir skautų vadų. Stovykla tęsis vieną savaitę.

"Literatūros Lankų"

redaktoriai: Dr. Juozas Girnius iš Bostono, Henrikas Nagys iš Montrealo, Kanados, Alfa Nyka Nyjūnas ir Kazys Bradūnas iš Baltimorės sekmadienį, birželio 28 d., buvo suvažiavę į New Yorką ir posėdžiaavo žurnalo reikalais.

Dail. K. Žilinskas

ir Dr. Marija Žilinskienė su dukra Živile iš Clevelando ketletą dienų praleido New Yorke pas savo bičiulius.

Studentų laužas

rengtas New Yorko Studentų skyriaus, įvyko birželio 27 d. Pr. Lapienės vasarvietėje Stony Brooke. Buvo atvykę svečių ir iš kitų miestų. Po bendros vakarienės miške buvo sukurtas laužas, patys studentai atliko nedidelę programą, kurią pravedė R. Kezys. Vėliau įvyko šokiai.

Antanas Bockis mirė birželio 27 d. Bayonne, N. J. Liko nuliūdusi žmona Petronėlė.

"Naktį Venecijoje"

John Strauss'o operetė, ir šiemet stato Jones Beach teatras. Praeitą vasarą buvo įrengtas specialus teatras su sukama scena saloje. Publika sėdi ant kranto pastatytame amfiteatre. Praeitą vasarą ten buvo pirmą kartą pastatyta ši operetė ir ėjo su geru pasisekimu. Šiemet pastatymas atnaujintas, įvesti nauji patobulinimai ir dainininkai. Pastatyme dalyvauja apie 300 žmonių. Vaidinimai prasidėjo birželio 25 d. ir vyksta kiekvieną vakarą 8:30. Iš Time Sq. vyksta specialūs autobusai.

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius
 Trečiadieniais 9:30 val. vak.—WWRL 1600 kc—5000 w.
 GYVUOJA PER 23 METUS
 Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
 495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293 BROOKLYN 11, N. Y.
 J. P. GINKUS AD JEZAVITAS J. VALAKAS
 Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Saugokite vaikus

Kelių inspekcija praneša, kad pernai liepos ir rugpjūčio mėn. Mass. valstybės keliuose buvo užmušta 13 vaikų ir sužeista 2,383; suaugusiųjų užmušta 74 ir sužeista 9,742. Tėvai raginami savo vaikus, ypač tais vasaros mėnesiais, kai daugiausia pasitaiko nelaimingų atsitikimų su automobiliais, labiausiai saugoti.

Juozas Trinka,

iš So. Bostono kilęs jaunuolis, baigė Epwoart, Iowa, kurus ir tęs studijas Techny, Ill., seminarijoje.

Kun. A. Jurgelaitis

pavadavo paskutines dvi dienas kun. J. Zuromskį altoriaus tarnų stovykloje. Nuo birželio 30 d. kun. Jurgelaitis savo vynesybės skiriamas išvyksta į parapiją New Jersey valstybėje dirbti vieną mėnesį pastoracijos darbu.

Kl. Juozas Paulauskas,

išėjęs nustatytą misionierių kursą Dievo Žodžio kongregacijoj, buvo parvykęs aplankyti tėvus ir grįžta tęsti studijas misionierių seminarijoje Techny, Ill.

Šv. Petro ir Povilo D-jos

metinės šv. Mišios už mirusių ir gyvus narius bus liepos 5 d. 10 val. ryto. Nariai prašomi susirinkti 15 minučių anksčiau šv. Petro parapijos pobažnytinėje salėje, iš kur į pamaldas bus einama rikiuotėje. Po pietų 1 val. bus pusmetinis susirinkimas 492 E. 7th Street. Visi nariai kviečiami būtinai dalyvauti.

Rašt. J. Jaskevičius

LDS CENTRO VALDYBA

50 Cottage St., Norwood, Mass.
Garbės Pirmininkas
 J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.
Dvasios Vadas
 Kun. Pr. A. Virmauskas
 50 W. Sixth Street,
 So. Boston 27, Mass.
Pirmininkas
 Vincas J. Kudirka
 37 Franklin Street,
 Norwood, Mass.
Vice Pirmininkai
 Pranas Razvadauskas
 5 G Street, So. Boston 27, Mass.
 Vladas Paulauskas
 575 Lawrence St., Lowell, Mass.

Sekretorius

Antanas F. Kneizys
 50 Cottage Street,
 Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius

Antanas Pell
 32 Wilder Street,
 Brockton 68, Mass.

Izdininkė

Blanche Cunys
 409 W. Broadway,
 So. Boston 27, Mass.

Nell Meškūnas

Revizijos Komisija
 Kun. Jonas Bernatonis
 Benediktas Jakutis

Peningiausias parengimas

praeitą sezoną, tur būt, buvo Nukryžiuotojo Jėzaus seserims paremti surengtas vakaras, kuris davė \$620 pelno. Rengėjais buvo V. Valatka, Stakučiai ir k.

Kun. Stanevičius,

paviesėjęs kurį laiką So. Bostone, per New York ir Detroit išvyko į savo gyvenamą vietą — Chicago.

Dr. St. Mikalonis,

gabus jaunas chirurgas, Tuft Kolegijos chirurgijos instruktorius, pašauktas į Amerikos karo laivyną dviem metams karinei tarnybai atlikti. Tuo tarpu jis dirba Chelsea jūrininkų ligoninėje, Bostono priemiestyje.

Rimas Latvėnas

baigė Bostono Aukštesniąją Technikos Mokyklą su geriausiais pažymėjimais ir Franklino medaliu. Ta proga Boston Sunday Post įdėjo jo fotografiją ir aprašymą. Jis yra gimęs Kaune 1937 m. Jo tėvas buvo pradžios mokyklos mokytojas, bolševikų visus metus išlaikytas kalėjime. Vėliau su šeima pabėgė į vakarus ir gyvena Vokietijoje. Dabar gyvena Dorchester, Mass.

Algimantas Ivaška,

baigęs Bostono Kolegiją, kartu gavo ir leitenanto laipsnį, nes išėjo atsargos karininkams skirtą kursą. Už kelių mėnesių išvyksta į kariuomenę dvejus metams karo tarnybai.

Savo kaltę kitiems primeta

Boston Post atspausdino nežinia kieno pakištą pasikalbėjimą su Brooklyno siuvėju Zigmū Zaviša (Zavis), kuris pats ir jo žmona per Gintaro radiją ilgai varė komunistinę propagandą, kol tas maskvinis radijas buvo nutildytas. Nors Z. Zavis ir pasisako, kad jis esąs pats patenkintas, jog tos valandėlės daugiau nebėra, bet vis dėlto nusiskundžia, kad Dėdės Samo žemėje jiems geriau buvo, kol čia nebuvo DP. Tik jie, girdi, griebėsi kritikos. Iš tikrųjų, kol žmonės nežinojo, kokie tie bolševikų darbiai Lietuvoje, galima buvo kitus kvailinti ir sakyti, kad ten viskas "all right". Bet dabar yra liudininkai. Nieko nepadarysi. Melui reikėjo užsičiaupti.

Kajetonas

Tel. SO 8-2150

SAV-ON ROOFING CO.

409 W. Broadway
 South Boston, Mass.
 Savininkai

Paul Lapenas, Jr., ir

Alphonse Stecke

Dengiam Stogus ir Sienas

Geriausiais "Bird" Kompanijos

Apkainavimas Dykai

(Free Estimate)

Singaliais

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS

METINIS PIKNIKAS

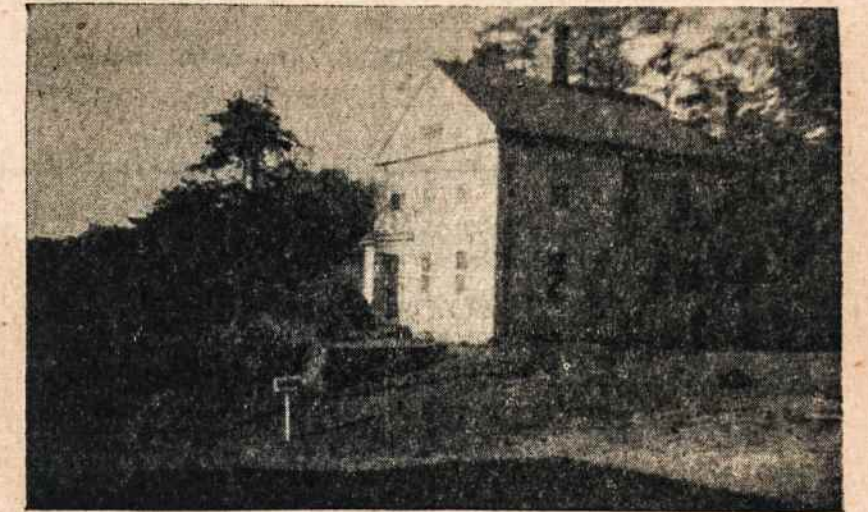
įvyks

Liepos-July mėn. 12 d.

NATIONAL HALL AND PARK

65-13 38th AVE., WOODSIDE, L. I.
 (38 Ave. ir 65th St. kampas)

RAMIAM POILSIUI ATOSTOGAS PRALEISTI atvykite į BUTAUSKŲ ŪKĮ, kuris yra kalnuose tik 3 valandų kelio atstume nuo New Yorko miesto. Sveikas oras, namie gaminamas maistas, švarūs ir malonūs kambariai.

Tarp įvairiausių pramogų čia rasite Badmintoną, galėsite pasi-
 vaikščioti gražiame pusyne, pamėtyti pasagą arba gėrėtis televizija bei gardžiuotus užkandžius.

Už kelių žingsnių švarus upelis atsivėsintiui ir greit automobiliu pasiekiamas geras pamarys. Sekmadieniais parūpintas susisiekimas bažnyčion.

Kadangi visų norinčių neįmanoma sutalpinti tuo pat metu, tai vietos rezervavimas turi būti susitartas iš anksto. Laikas skaitomas nuo šeštadienio popiečio ligi kito šeštadienio vidurdienio. Savaitinis mokestis \$30. Vietą užsakyti telefonu: Torrington 9655 arba rašant:

BUTAN'S

R. F. D. 1, Mt. Rutan, Torrington, Conn.